

ព្រះរាជក្រម

យើង

នស/រកម/០២១៨/០០១

**ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី
សមានភូមិជាតិសាសនា រក្ខតខត្តិយា ខេមរារដ្ឋរាស្ត្រ ពុទ្ធិន្ទ្រាធរាមហាក្សត្រ
ខេមរាជនា សមូហោភាស កម្ពុជឯករាជរដ្ឋបូរណសន្តិ សុភមង្គលា សិរីវិបុលា
ខេមរាស្រីពិរាស្ត្រ ព្រះចៅក្រុងកម្ពុជាធិបតី**

- បានទ្រង់យល់រដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការតែងតាំងរាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានទ្រង់យល់ព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៦ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
- បានទ្រង់យល់សេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយរបស់សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ប្រកាសឱ្យប្រើ

ច្បាប់ស្តីពីការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្មក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ រវាងសមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ និងសាធារណរដ្ឋកម្ពុជា ដែលរដ្ឋសភាបានអនុម័តកាលពីថ្ងៃទី១៥ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៨ នាសម័យប្រជុំរដ្ឋសភាលើកទី៩ នីតិកាលទី៥ ហើយដែលព្រឹទ្ធសភាបានពិនិត្យចប់សព្វគ្រប់លើទម្រង់និងគតិច្បាប់នេះទាំងស្រុងកាលពីថ្ងៃទី២៣ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៨ នាសម័យប្រជុំពេញអង្គលើកទី១១ នីតិកាលទី៣ ហើយដែលមានសេចក្តីទាំងស្រុងដូចតទៅ ៖

**ច្បាប់
ស្តីពី**

**ការអនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្ម
ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការ
សេដ្ឋកិច្ចគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ រវាងសមាគមប្រជាជាតិ
អាស៊ីអាគ្នេយ៍ និងសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌា**

មាត្រា ១ .-

អនុម័តយល់ព្រមលើកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្មក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌស្តីពី
កិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ រវាងសមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ និងសាធារណ
រដ្ឋឥណ្ឌា ដែលបានចុះហត្ថលេខា នៅរដ្ឋធានីណៃពិដា នៃសាធារណរដ្ឋសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា នាថ្ងៃទី
១៣ ខែ វិច្ឆិកា ឆ្នាំ ២០១៤ ហើយដែលមានអត្ថបទទាំងស្រុងភ្ជាប់មកជាមួយនេះ ។

មាត្រា ២ .-

រាជរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ត្រូវបន្តរាល់នីតិវិធីដើម្បីអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

មាត្រា ៣ .-

ច្បាប់នេះ ត្រូវបានប្រកាសជាការប្រញាប់ ។

ថ្ងៃ សុក្រ ២១ ខែ កញ្ញា ឆ្នាំ ២០១៨
ធ្វើនៅព្រះបរមរាជវាំង ថ្ងៃទី ១១ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៨

ព.ស. ១៤០២ . ១៥៣

**ព្រះហស្តលេខា និងព្រះរាជលញ្ឆករ
នរោត្តម សីហមុនី**

បានយកសេចក្តីក្រាបបង្គំទូលថ្វាយព្រះមហាក្សត្រ
សូមឡាយព្រះហស្តលេខា
**នាយករដ្ឋមន្ត្រី
ហត្ថលេខា**
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

បានយកសេចក្តីគោរពជម្រាបជូន
សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោនាយករដ្ឋមន្ត្រី
**រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
ហត្ថលេខា
យ៉ាន សូស័ក្តិ**

លេខ: ១៩៧ ស.ណ
សំណៅនៃលទ្ធផលនៃការប្រកាស
ថ្ងៃអង្គារ ២ កក្កដា ២០១៧ ព្រឹក ១១:៣០ ព.ស. ២៥៦០
រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២០ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៧
អគ្គលេខាធិការរាជរដ្ឋាភិបាល
២/២
ស៊ុយ សុខា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

រាជរដ្ឋាភិបាលកម្ពុជា

លេខ: ២៧ អនក្រ.បក

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៧ ខែ កុម្ភៈ ឆ្នាំ ២០១៣

សិទ្ធិប្រទាន

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៩១៣/៩០៣ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែកញ្ញា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពីការកែតំណែងរដ្ឋាភិបាលនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ ០២/នស/៩៤ ចុះថ្ងៃទី២០ ខែកក្កដា ឆ្នាំ១៩៩៤ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/១៦ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការបង្កើតក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម
- តាមសំណើរបស់រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

រាជរដ្ឋាភិបាល

ប្រទានសិទ្ធិជូនឯកឧត្តម **ស៊ិន ចាន់ថុល** ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម និងជា រដ្ឋមន្ត្រីសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ានសម្រាប់កម្ពុជា ដើម្បីចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀង រវាងរដ្ឋាភិបាលនៃ រដ្ឋជាសមាជិកនៃសមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍(អាស៊ាន) និងរដ្ឋាភិបាលនៃសាធារណរដ្ឋកម្ពុជា ស្តីពីពាណិជ្ជកម្មសេវា ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌ ស្តីពីសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ។

ក្នុងករណីដែលឯកឧត្តម **ស៊ិន ចាន់ថុល** មានធុរៈជាយថាហេតុ ឯកឧត្តមអាចផ្ទេរ សិទ្ធិនេះបាន។

ដើម្បីជាសក្ខីភាព នាយករដ្ឋមន្ត្រីនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដោយមានសិទ្ធិពេញលេញ តាមអំណាចច្បាប់ បានចុះហត្ថលេខាខាងក្រោមលើសិទ្ធិប្រទាននេះ។

សម្តេចអគ្គមហាសេនាបតីតេជោ ហ៊ុន សែន

(Handwritten mark)

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
Kingdom of Cambodia

រាជរដ្ឋាភិបាល
Royal Government

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ
Nation Religion King

លេខ ០៨-D.F.P

Phnom Penh, October-28 2013

DELEGATION OF FULL POWERS

- Considering the Constitution of the Kingdom of Cambodia,
- Considering the Royal Decree NS/RKT/0913/903 dated 24 September 2013 on the Nomination of the Royal Government of Cambodia,
- Considering the Royal Kram 02/NS/94 dated 20 July 1994 promulgating the Law on the Organization and Functioning of the Council of Ministers,
- Considering the Royal Kram NS/RKM/0196/16 dated 24 January 1996 promulgating the Law on the Establishment of the Ministry of Commerce,
- Pursuant to the Proposal of the Minister of Commerce,

THE ROYAL GOVERNMENT

Delegates herewith Full Powers to **H.E. SUN Chanthol**, Senior Minister, Minister of Commerce, and ASEAN Economic Minister, to sign an Agreement between the Governments of the Association of Southeast Asian Nations (ASEAN) and the Republic of India on Trade in Services under the Framework Agreement on Comprehensive Economic Cooperation.

In case **H.E. SUN Chanthol** is not available, he can delegate this Full Powers.

In witness whereof, the undersigned, the Prime Minister of the Kingdom of Cambodia, with Full Powers duly entrusted to him, has signed the Delegation of Full Powers.

Samdech Akka Moha Sena Padei Techo HUN SEN

**កិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្ម ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌ
ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចក្របខ័ណ្ឌជ្រៅ**

រវាង

សមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ និងសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌា

បុព្វកថា

រដ្ឋាភិបាលនៃប្រទេសព្រុយណេដារូសាឡីម (ព្រុយណេដារូសាឡីម) ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា (កម្ពុជា) សាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី (ឥណ្ឌូនេស៊ី) សាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ (ឡាវ) ម៉ាឡេស៊ី សាធារណរដ្ឋសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា (មីយ៉ាន់ម៉ា) សាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន (ហ្វីលីពីន) សាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី (សិង្ហបុរី) ព្រះរាជាណាចក្រថៃ (ថៃ) និងសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម (វៀតណាម) ជាប្រទេសសមាជិកសមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ (ហៅជាប្លង់ "អាស៊ាន" ឬ "បណ្តាប្រទេសសមាជិកអាស៊ាន" ឬ ដោយឡែកថា "ប្រទេសសមាជិកអាស៊ាន") និងសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌា (ឥណ្ឌា) ។

ដោយរំលឹកឡើងវិញ នូវកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌ ស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចក្របខ័ណ្ឌជ្រៅរវាងសមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ និងសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌា (កិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌ) ដែលបានចុះហត្ថលេខាដោយប្រមុខរដ្ឋ/រដ្ឋាភិបាល នៃបណ្តាប្រទេសសមាជិកអាស៊ាន និងសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌា នៅទីក្រុងបាលី ប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី នាថ្ងៃទី០៨ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៣ និងពិធីសារធ្វើវិសោធនកម្មកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចក្របខ័ណ្ឌជ្រៅរវាងសមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ និងសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌា ដែលបានចុះហត្ថលេខានៅទីក្រុងបាងកក ប្រទេសថៃ នាថ្ងៃទី១៣ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៩ ។

ដោយរំលឹកឡើងវិញ មាត្រា៤ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌ ដែលអំពាវនាវឲ្យអាស៊ាន និង ឥណ្ឌាធ្វើសេរីការរូបនីយកម្មបន្តបន្ទាប់ និងលុបបំបាត់នូវការរើសអើងទាំងឡាយ និង/ឬ ហាមឃាត់វិធានការដែលមានការរើសអើងថ្មីៗបន្ថែមទៀត ចំពោះពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្មរវាងបណ្តាភាគី និងដើម្បីពង្រីកជម្រៅ និងវិសាលភាពពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្ម ដែលមានវិសាលភាពគ្របដណ្តប់ធំជាងការសន្យារបស់បណ្តាភាគី ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងទូទៅ ស្តីពីពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្មរបស់អង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក (WTO) ។

ដោយខិតខំប្រឹងប្រែង លើកកម្ពស់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការលើវិស័យសេវាកម្មរវាងបណ្តាភាគីដើម្បីកែលម្អប្រសិទ្ធភាព និងការប្រកួតប្រជែង ក៏ដូចជាធ្វើពិធីកម្មការផ្គត់ផ្គង់ និងការចែកចាយសេវាកម្ម របស់អ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មនីមួយៗនៃភាគីពាក់ព័ន្ធលើការអនុវត្ត ស្របតាមរយៈពេលកំណត់ដែលបានឯកភាពគ្នាទៅវិញទៅមករបស់បណ្តាភាគី នៃកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌនេះ។

ដោយរំលឹកឡើងវិញ នូវសេចក្តីណែនាំពីកិច្ចពិគ្រោះយោបល់រដ្ឋមន្ត្រីសេដ្ឋកិច្ចអាស៊ាន-ឥណ្ឌា នៅថ្ងៃទី២៨ ខែសីហា ឆ្នាំ២០០៨ នៅប្រទេសសិង្ហបុរី ឲ្យមន្ត្រីពាក់ព័ន្ធចាប់ផ្តើមការចរចាជាផ្លូវការ ឲ្យបានឆាប់លឿនពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្ម និងវិនិយោគ ក្នុងពេលតែមួយ និងឈានទៅបញ្ចប់ការចរចាកិច្ចព្រមព្រៀងទាំងពីរនេះនៅ

ក្នុងឆ្នាំ២០០៩ ដើម្បីសម្រេចបាននូវកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចគ្រប់ជ្រុងជ្រោយអាស៊ាន-ឥណ្ឌា ពេញលេញមួយ ។

ដោយអះអាងឡើងវិញ មាត្រា២ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌអាស៊ាន-ឥណ្ឌា មានបទប្បញ្ញត្តិមួយចំនួន ចែងអំពីប្រព្រឹត្តិកម្មពិសេស និងប្រព្រឹត្តិកម្មដោយឡែកសម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជា ប្រទេសឡាវ ប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា និងប្រទេសវៀតណាម និងផ្តល់ភាពទន់ភ្លន់ចំពោះបណ្តាភាគីលើវិស័យដែលមានលក្ខណៈរើសបរបស់ខ្លួន ដោយ ភាពទន់ភ្លន់ទាំងនេះនឹងត្រូវចរចា និងឯកភាព ផ្អែកលើគោលការណ៍ផលប្រយោជន៍ទៅវិញទៅមក។

ដោយទទួលស្គាល់ នូវសិទ្ធិរបស់ភាគីទាំងអស់ក្នុងការត្រួតពិនិត្យ និងចេញបទប្បញ្ញត្តិថ្មីៗលើការផ្គត់ផ្គង់ សេវាកម្មនៅក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន ស្របតាមទិសដៅគោលនយោបាយជាតិ ដោយសារមានភាពមិនស៊ីមេទ្រីគ្នាលើ កម្រិតនៃការអភិវឌ្ឍបទប្បញ្ញត្តិសេវាកម្មរបស់ភាគីទាំងអស់ និងស្របតាមតម្រូវការចាំបាច់របស់ភាគីទាំងអស់ ក្នុងការប្រើប្រាស់សិទ្ធិនេះ ។

បានព្រមព្រៀងដូចខាងក្រោម៖

ផ្នែកទី១ ៖ វិសាលភាព និងនិយមន័យ

មាត្រា ១

វិសាលភាព

- ១. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះអនុវត្តចំពោះរាល់វិធានការទាំងឡាយ ដោយភាគីពាក់ព័ន្ធនឹងពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្ម។
- ២. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះមិនត្រូវបានអនុវត្តចំពោះ៖
 - (ក) សេវាកម្មដែលត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ក្រោមការអនុវត្តរបស់អាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាល ក្នុងដែនដីរបស់ភាគី នីមួយៗ
 - (ខ) ច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ ឬតម្រូវការនានានៅក្នុងការធ្វើលទ្ធកម្ម ដែលធ្វើឡើងដោយភ្នាក់ងាររដ្ឋាភិបាល ចំពោះសេវាកម្មដែលបានទិញសម្រាប់រដ្ឋាភិបាល ដោយមិនមានគោលដៅលក់ឡើងវិញ ឬប្រើ ប្រាស់ក្នុងការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្ម សម្រាប់លក់ជាលក្ខណៈអាជីវកម្ម និង
 - (គ) ច្បាប់នាវាចរណ៍ នៅក្នុងសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនផ្លូវសមុទ្រ ។

មាត្រា ២

និយមន័យ

សម្រាប់គោលបំណងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ៖

- (ក) សេវាកម្មដែលត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ក្រោមការអនុវត្តរបស់អាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាល មានន័យថា រាល់សេវាកម្ម ទាំងឡាយ ដែលត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ក្នុងរូបភាពមិនមែនជាការធ្វើពាណិជ្ជកម្ម ឬ ប្រកួតប្រជែងជាមួយអ្នក ផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មមួយ ឬច្រើនផ្សេងទៀត។

- (ខ) វត្តមានពាណិជ្ជកម្ម មានន័យថា ជាប្រភេទធុរកិច្ច ឬ ការបង្កើតជាលក្ខណៈអាជីពទាំងឡាយណាដែលរួមបញ្ចូល៖
 - ១. ការបង្កើត ការកាន់កាប់ ឬ ការជួសជុល ពីនីតិបុគ្គល ឬ
 - ២. ការបង្កើត ឬ ការជួសជុលសាខា ឬ ការិយាល័យតំណាង នៅក្នុងដែនដីរបស់ភាគីមួយ ក្នុងគោលបំណងផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មមួយ ។
- (គ) ពន្ធផ្ទាល់ រួមបញ្ចូលនូវបណ្តាពន្ធលើប្រាក់ចំណូលសរុប មូលធនសរុប ឬ លើសមាសធាតុនៃប្រាក់ចំណូល ឬ នៃមូលធន រួមមានពន្ធលើចំណូលពីការផ្ទេរកម្មសិទ្ធិ ពន្ធលើអចលនទ្រព្យ កេរ្តិ៍មរតក និងអំណោយ និងពន្ធលើប្រាក់ឈ្នួល ឬ ប្រាក់បៀវត្សសរុប ដែលចំណាយដោយសហគ្រាស ក៏ដូចជាពន្ធលើការរំលោះមូលធន។
- (ឃ) GATS មានន័យថា កិច្ចព្រមព្រៀងទូទៅស្តីពីពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្ម។
- (ង) នីតិបុគ្គល មានន័យថានីតិបុគ្គលទាំងឡាយណាដែលត្រូវបានបង្កើតឡើងដោយស្របច្បាប់ ឬ ស្ថិតក្រោមច្បាប់ជាធរមាន ទោះជាត្រូវបានរៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណងដើម្បីប្រាក់ចំណេញ ឬ ក្នុងគោលបំណងដទៃទៀត ទោះជាកម្មសិទ្ធិឯកជន ឬ របស់រដ្ឋាភិបាលក្តី រួមមាន សាជីវកម្ម ក្រុមហ៊ុនផ្តាច់មុខ ក្រុមហ៊ុនដៃគូ ក្រុមហ៊ុនចំរុះទុន សហគ្រាសឯកកម្មសិទ្ធិ ឬ សមាគម។
- (ច) នីតិបុគ្គលនៃភាគីមួយផ្សេងទៀត មានន័យថា នីតិបុគ្គលដែល ៖
 - i. ត្រូវបានបង្កើត ឬ រៀបចំឡើងនៅក្រោមច្បាប់របស់ភាគីផ្សេងទៀត និងចូលរួមក្នុងប្រតិបត្តិការធុរកិច្ចជាក់លាក់ នៅក្នុងដែនដីរបស់ភាគីនោះ ឬ ភាគីដទៃទៀត ឬ
 - ii. ក្នុងករណីការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មត្រូវបានធ្វើឡើងតាមរយៈវត្តមានពាណិជ្ជកម្ម ដែលត្រូវបានកាន់កាប់ ឬ គ្រប់គ្រងដោយ៖
 - (កក) រូបវន្តបុគ្គលនៃភាគីនោះឬ
 - (ខខ) នីតិបុគ្គលនៃភាគីដទៃទៀតដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌរង(i) ។
- (ឆ) នីតិបុគ្គល ៖
 - i. ត្រូវបានកាន់កាប់ដោយបុគ្គលទាំងឡាយនៃភាគីមួយ ប្រសិនបើជាង៥០ភាគរយនៃទុនរបស់ក្រុមហ៊ុន ត្រូវបានកាន់កាប់ដោយបុគ្គលទាំងឡាយនៃភាគីនោះ
 - ii. ត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយបុគ្គលទាំងឡាយនៃភាគីមួយ ប្រសិនបើបុគ្គលទាំងឡាយនោះមានអំណាចតែងតាំងសមាសភាពភាគច្រើននៃនាយករបស់ខ្លួន ឬ មានសិទ្ធិតាមផ្លូវច្បាប់ក្នុងការដឹកនាំសកម្មភាពក្រុមហ៊ុននោះ
 - iii. ចងសម្ព័ន្ធ ជាមួយបុគ្គលណាមួយផ្សេងទៀត នៅពេលដែលនីតិបុគ្គលនោះគ្រប់គ្រង ឬ ត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយបុគ្គលណាមួយផ្សេងទៀត ឬ នៅពេលដែលនីតិបុគ្គល និងបុគ្គលផ្សេងទៀតនោះ ត្រូវបានគ្រប់គ្រងដោយបុគ្គលតែមួយដូចគ្នា។
- (ជ) នីតិវិធីនៃការចេញអាជ្ញាប័ណ្ណ មានន័យថា វិធានរដ្ឋបាល ឬ វិធានជានីតិវិធី ដែលរូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គលដែលស្នើសុំសិទ្ធិក្នុងការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្ម រួមបញ្ចូលទាំងការកែប្រែ ឬការបន្តអាជ្ញាប័ណ្ណ ចាំបាច់ត្រូវបង្ហាញដើម្បីអោយស្របជាមួយលក្ខខណ្ឌតម្រូវរបស់អាជ្ញាប័ណ្ណ។

- (ឈ) លក្ខខណ្ឌតម្រូវរបស់អាជ្ញាប័ណ្ណ មានន័យថា លក្ខខណ្ឌចាំបាច់សំខាន់ៗ ក្រៅពីលក្ខខណ្ឌគុណវុឌ្ឍិ ដែលរូបវន្តបុគ្គល ឬនីតិបុគ្គលមួយត្រូវអនុវត្តតាម ដើម្បីទទួលបាន កែតម្រូវ ឬ បន្តសិទ្ធិអនុញ្ញាតសម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្ម។
- (ញ) វិធានការ មានន័យថា វិធានការទាំងណា ដែលធ្វើឡើងដោយភាគីមួយ ទោះជាក្នុងទម្រង់ច្បាប់ បទប្បញ្ញត្តិ វិធាន នីតិវិធី សេចក្តីសម្រេច វិធានការរដ្ឋបាល ឬ ក្នុងទម្រង់ផ្សេងៗទៀត។
- (ដ) វិធានការដោយភាគី មានន័យថា ជាវិធានការទាំងឡាយណា ដែលធ្វើឡើងដោយ៖
 - i. រដ្ឋាភិបាលថ្នាក់កណ្តាល តំបន់ ឬ មូលដ្ឋាន និង
 - ii. អង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ដែលទទួលបានអំណាចប្រទានពីរដ្ឋាភិបាល ឬ អាជ្ញាធរថ្នាក់កណ្តាល តំបន់ ឬ មូលដ្ឋាន ។

ដើម្បីបំពេញតាមកាតព្វកិច្ច និងការសន្យារបស់ខ្លួនក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ភាគីនីមួយៗត្រូវចាត់វិធានការសមស្រប ដើម្បីធានាលើការប្រតិបត្តិរបស់ខ្លួន តាមរយៈរដ្ឋាភិបាលថ្នាក់តំបន់ និងមូលដ្ឋាន អាជ្ញាធរ និងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលនានា នៅក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន ។

- (ប) វិធានការនានាដោយភាគីដែលជះឥទ្ធិពលដល់ពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្ម រួមបញ្ចូលនូវវិធានការនានា ដែលធ្វើឡើងចំពោះ៖
 - i. ការទិញ ការទូទាត់ ឬ ការប្រើប្រាស់សេវាកម្ម
 - ii. ការទទួលបាន និងការប្រើប្រាស់សេវាកម្ម ដែលតម្រូវដោយភាគី សម្រាប់ផ្គត់ផ្គង់ជាសាធារណៈ
 - iii. វត្តមានរបស់បុគ្គលមកពីភាគីណាមួយ ក្នុងការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មនៅក្នុងទឹកដីរបស់ភាគីណាមួយទៀត រួមបញ្ចូលទាំងវត្តមានពាណិជ្ជកម្ម។
- (ឧ) អ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មផ្តាច់មុខ មានន័យថា ជាបុគ្គលសាធារណៈ ឬ ឯកជន នៅក្នុងទីផ្សារពាក់ព័ន្ធនៅក្នុងដែនដីរបស់ភាគីមួយ ដែលត្រូវបានផ្តល់សិទ្ធិអនុញ្ញាត ឬ បង្កើតឡើងជាផ្លូវការ ឬ មានសុពលភាព ពីភាគីនោះជាអ្នកផ្គត់ផ្គង់ផ្តាច់មុខនូវសេវាកម្មនោះ ។
- (ឈ) រូបវន្តបុគ្គលរបស់ភាគីមួយទៀត មានន័យថា រូបវន្តបុគ្គលដែលស្នាក់អាស្រ័យនៅក្នុងដែនដីរបស់ភាគីណាមួយនោះ ឬនៅកន្លែងផ្សេងទៀត និង ដែលក្រោមផ្លូវច្បាប់របស់ភាគីនោះ៖
 - i. គឺជាជនជាតិរបស់ភាគីនោះ ឬ
 - ii. មានសិទ្ធិស្នាក់នៅអចិន្ត្រៃយ៍^១ ក្នុងដែនដីរបស់ភាគីមួយទៀតនោះ ក្នុងករណីភាគីមួយនោះផ្តល់ប្រព្រឹត្តិកម្មចំពោះអ្នកស្នាក់នៅអចិន្ត្រៃយ៍ដូចគ្នាទាំងស្រុងនឹងប្រព្រឹត្តិកម្ម ដែល

^១ ក្នុងករណីប្រទេសកម្ពុជា ឥណ្ឌូនេស៊ី ឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា ថៃ វៀតណាម និងឥណ្ឌា រូបវន្តបុគ្គលរបស់ភាគីមួយ ត្រូវបានកម្រិតត្រឹមរូបវន្តបុគ្គលណាមួយដែលស្នាក់នៅក្នុងដែនដីភាគីមួយទៀត ឬកន្លែងណាផ្សេង ហើយដែលក្រោមច្បាប់របស់ភាគីនោះនោះ។ ដូចនេះ ស្របតាមគោលការណ៍បដិការ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះមិនត្រូវអនុវត្តចំពោះនិវេសនជនអចិន្ត្រៃយ៍របស់ប្រទេសកម្ពុជា ឥណ្ឌូនេស៊ី ឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា ថៃ វៀតណាម និងឥណ្ឌាឡើយ។ នៅពេលភាគីណាមួយក្នុងចំណោមភាគីទាំងនេះអនុម័តច្បាប់ក្នុងស្រុក ស្តីពីប្រព្រឹត្តិកម្មនិវេសនជនអចិន្ត្រៃយ៍នៃភាគីមួយផ្សេងទៀតក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង ឬក្រៅកិច្ចព្រមព្រៀង ត្រូវមានកិច្ចចរចាលើបញ្ហាពាក់ព័ន្ធជាតិ គួរបញ្ចូលនិវេសនជនអចិន្ត្រៃយ៍ ទៅក្នុងដែនកំណត់នៃរូបវន្តបុគ្គល ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ស្របតាមភាគីនោះដែរ។

ទំព័រទី ៤

ផ្តល់ចំពោះជាតិសាសន៍ខ្លួន ពាក់ព័ន្ធនឹងវិធានការដែលជះឥទ្ធិពលលើពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្ម ដូចដែលបានជូនដំណឹងបន្ទាប់ពីការចូលជាធរមានរបស់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដែលក្នុង នោះ គ្មានភាគីណាមួយត្រូវជាប់កាតព្វកិច្ចផ្តល់ឲ្យអ្នកស្នាក់នៅអចិន្ត្រៃយ៍នូវប្រតិបត្តិកម្ម ក្នុងលក្ខខណ្ឌល្អជាង ដែលត្រូវផ្តល់ដោយភាគីដទៃចំពោះអ្នកស្នាក់នៅអចិន្ត្រៃយ៍ទាំង នោះឡើយ។ សេចក្តីជូនដំណឹងនេះ ត្រូវរួមបញ្ចូលនូវការធានានូវទំនួលខុសត្រូវដូចគ្នា ដែលភាគីផ្សេងទៀតមានចំពោះជនជាតិរបស់ខ្លួន ស្តីពីអ្នករស់នៅអចិន្ត្រៃយ៍ ស្របតាម ច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិរបស់ខ្លួន ។

- (ណ) បណ្តាភាគី សំដៅលើបណ្តាប្រទេសសមាជិកអាស៊ាន និងសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌា ជារួម។
- (ត) ភាគី សំដៅលើប្រទេសសមាជិកអាស៊ានណាមួយ ឬ សាធារណរដ្ឋឥណ្ឌា។
- (ថ) បុគ្គល សំដៅលើរូបវន្តបុគ្គល ឬ នីតិបុគ្គល។
- (ទ) **នីតិវិធីគុណវុឌ្ឍិ** មានន័យថា វិធាននីតិវិធី ឬ បែបបទរដ្ឋបាល ដែលរូបវន្តបុគ្គលត្រូវប្រកាន់ខ្ជាប់ ស្របតាមតម្រូវការគុណវុឌ្ឍិ ក្នុងគោលបំណងទទួលបានសិទ្ធិអនុញ្ញាតផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្ម ។
- (ធ) **តម្រូវការគុណវុឌ្ឍិ** មានន័យថា តម្រូវការសំខាន់ៗពាក់ព័ន្ធនឹងសមត្ថភាពរបស់រូបវន្តបុគ្គលក្នុង ការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្ម ហើយដែលតម្រូវឲ្យមាន ក្នុងគោលបំណងទទួលបានសិទ្ធិអនុញ្ញាតផ្គត់ផ្គង់ សេវាកម្ម ។
- (ន) **វិស័យ** នៃសេវាកម្ម មានន័យថា៖
 - i. សំដៅលើការសន្យាជាក់លាក់ មួយ ឬ ច្រើន ឬ ទាំងអស់នៃអនុវិស័យរបស់ សេវាកម្មនោះ ដូចដែលបានបញ្ជាក់នៅក្នុងរយៈពេលសន្យារបស់ភាគីមួយ
 - ii. វិស័យសេវាកម្មទាំងមូល រួមទាំងអនុវិស័យសេវាកម្មទាំងអស់។
- (ប) **បណ្តាសេវាកម្ម** រួមបញ្ចូលសេវាកម្ម នៅក្នុងវិស័យនានា លើកលែងតែសេវាកម្មដែលត្រូវបានផ្គត់ ផ្គង់ដោយអាជ្ញាធររដ្ឋាភិបាល ។
- (ផ) **អ្នកប្រើប្រាស់សេវាកម្ម** មានន័យថា បុគ្គលទាំងឡាយណាដែលទទួល ឬ ប្រើប្រាស់សេវាកម្ម។
- (ព) **សេវាកម្មរបស់ភាគីណាមួយផ្សេងទៀត** មានន័យថា សេវាកម្មមួយដែលត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់៖
 - i. ពី ឬ នៅក្នុងដែនដីរបស់ភាគីណាមួយនោះ ឬ នៅក្នុងករណីដឹកជញ្ជូនផ្លូវសមុទ្រ ដោយ នាវាដែលបានចុះបញ្ជីក្រោមច្បាប់ ឬ ដោយបុគ្គលណាមួយរបស់ភាគីណាមួយនោះ ដែលផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្ម តាមរយៈប្រតិបត្តិការរបស់នាវានោះ និង/ឬ ការប្រើប្រាស់ ទាំងស្រុង ឬ ជាផ្នែក ឬ
 - ii. ក្នុងករណីការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មតាមរយៈវត្តមានពាណិជ្ជកម្ម ឬ តាមរយៈវត្តមានរបស់ រូបវន្តបុគ្គល ដោយអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មរបស់ភាគីណាមួយនោះ ។
- (ក) **អ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវា** មានន័យថា បុគ្គលទាំងឡាយណា ដែលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្ម^៦ ។

^៦ ក្នុងករណីសេវាកម្មត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ផ្ទាល់ដោយនីតិបុគ្គលណាមួយ ប៉ុន្តែតាមរយៈទម្រង់ផ្សេងៗនៃវត្តមានតំណាងពាណិជ្ជកម្ម ដូចជា សាខាណាមួយ ការិយាល័យតំណាងណាមួយ នោះអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្ម (២. នីតិបុគ្គល) ត្រូវទទួលបានប្រតិបត្តិកម្មដែលផ្តល់សម្រាប់បណ្តាអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មនៅ

- (ម) ការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្ម រួមបញ្ចូលនូវផលិតកម្ម ការចែកចាយ ការធ្វើទីផ្សារ ការលក់ និងការដឹកជញ្ជូនសេវាកម្ម។
- (យ) ស្តង់ដារបច្ចេកទេស មានន័យថា វិធានការទាំងឡាយណាដែលកំណត់នូវលក្ខណៈបច្ចេកទេសរបស់សេវាកម្ម ឬ បែបវែនដែលសេវាកម្មត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ ។ ស្តង់ដារបច្ចេកទេសក៏រួមបញ្ចូលផងដែរនូវនីតិវិធីពាក់ព័ន្ធនឹងការដាក់ឱ្យអនុវត្តនូវស្តង់ដារនោះ ។
- (វ) ពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្ម គឺជាការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្ម៖
 - i. ពីដែនដីរបស់ភាគីមួយ ចូលក្នុងដែនដីរបស់ភាគីមួយផ្សេងទៀត (" ឆ្លងកាត់ព្រំដែន ")
 - ii. នៅក្នុងដែនដីរបស់ភាគីមួយ ទៅឱ្យអ្នកប្រើប្រាស់សេវាកម្ម នៅក្នុងដែនដីរបស់ភាគីមួយទៀត (" ការប្រើប្រាស់នៅបរទេស ")
 - iii. ដោយអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មរបស់ភាគីមួយ តាមរយៈវត្តមានពាណិជ្ជកម្ម នៅក្នុងដែនដីរបស់ភាគីណាមួយទៀត (" វត្តមានពាណិជ្ជកម្ម ")
 - iv. ដោយអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មរបស់ភាគីមួយ តាមរយៈវត្តមានរូបវន្តបុគ្គលរបស់ភាគីណាមួយនៅ ក្នុងដែនដីរបស់ភាគីណាមួយផ្សេងទៀត (" វត្តមានរបស់រូបវន្តបុគ្គល ") ។

ផ្នែកទី ២ ៖ កាតព្វកិច្ច និងវិស័យ

មាត្រា ៣

តម្រូវការ

- ១. លើកលែងក្នុងករណីស្ថានភាពបន្ទាន់ និងយ៉ាងយូរបំផុតត្រឹមការចូលជាធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ភាគីនីមួយៗត្រូវបោះពុម្ពផ្សាយនូវវិធានការពាក់ព័ន្ធនៃការអនុវត្តទូទៅដែលជាប់ទាក់ទង ឬ ប៉ះពាល់ដល់ការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។ កិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិណាដែលជាប់ទាក់ទង ឬ ប៉ះពាល់ដល់ពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្មដែលភាគីមួយជាហត្ថលេខី ក៏ត្រូវបានបោះពុម្ពផ្សាយផងដែរ ។
- ២. ក្នុងករណីដែលការបោះពុម្ពផ្សាយដូចបានលើកឡើងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រានេះ មិនអាចអនុវត្តបាន ព័ត៌មាននោះត្រូវតែផ្សព្វផ្សាយជាសាធារណៈ ។
- ៣. ភាគីនីមួយៗត្រូវឆ្លើយតបឱ្យបានទាន់ពេលវេលានូវរាល់សំណើទាំងអស់របស់ភាគីដទៃទៀតលើព័ត៌មានជាក់លាក់ស្តីពី វិធានការនៃការអនុវត្តទូទៅ ឬ កិច្ចព្រមព្រៀងអន្តរជាតិណា ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រានេះ ។ ភាគីនីមួយៗត្រូវបង្កើតការិយាល័យទំនាក់ទំនងមួយ ឬ ច្រើន ដើម្បីផ្តល់ព័ត៌មានជាក់លាក់ទៅឱ្យភាគីផ្សេងទៀតនូវរាល់បញ្ហាទាំងអស់ បន្ទាប់ពីទទួលបានសំណើ ។

មាត្រា ៤

ការទម្រាយព័ត៌មានសម្ងាត់

ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។ ប្រព្រឹត្តិកម្មបែបនេះ ត្រូវតែបន្តផ្តល់ដល់វត្តមាន ដែលសេវាកម្មត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ ហើយមិនចាំបាច់បន្តផ្តល់ដល់ផ្នែកផ្សេងទៀតរបស់អ្នកផ្គត់ផ្គង់ដែលមានទីតាំងក្រៅដែនដីដែលសេវាកម្មត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់។

មាត្រា៣ស្ទួន នៃកិច្ចព្រមព្រៀងទូទៅស្តីពីសេវាកម្ម (GATS) ទោះជាមានការកែប្រែក៏ដោយ ត្រូវបាន បញ្ចូល និងជាផ្នែកមួយនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះដែរ ។

មាត្រា ៥
បទប្បញ្ញត្តិក្នុងស្រុក

១. នៅក្នុងចំណុចការសន្យាជាក់លាក់ក្រោមផ្នែកទី៣ នៅក្នុងវិស័យនានានៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ភាគីនីមួយៗ ត្រូវធានាថា រាល់វិធានការទាំងអស់នៃការអនុវត្តទូទៅដែលជះឥទ្ធិពលដល់ពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្ម ត្រូវធ្វើឡើងក្នុង លក្ខណៈសមស្រប សក្យានុម័ត និងមិនលំអៀង ។

២. (ក) ភាគីនីមួយៗត្រូវរក្សា ឬ បង្កើតឲ្យបានឆាប់តាមដែលអាចធ្វើទៅបាននូវសាលាក្តីយុត្តិធម៌ អាជ្ញា កណ្តាលពាណិជ្ជកម្ម តុលាការរដ្ឋបាល ឬនីតិវិធី តាមសំណើរបស់អ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មដែលរង ការប៉ះពាល់ ដើម្បីឲ្យមានការត្រួតពិនិត្យឡើងវិញភ្លាមៗ ឬ មានដំណោះស្រាយសមរម្យ លើ សេចក្តីសម្រេចរដ្ឋបាលនានាដែលប៉ះពាល់ដល់ពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្ម។ ក្នុងករណីដែលនីតិវិធី ទាំងនោះ មិនស្ថិតក្រោមភ្នាក់ងារទទួលបន្ទុកសេចក្តីសម្រេចរដ្ឋបាលពាក់ព័ន្ធ ភាគីនោះត្រូវធានា ថា នីតិវិធីទាំងនោះ ត្រូវបានអនុវត្តដោយសក្យានុម័ត និងមិនលំអៀង ។

(ខ) បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៃកថាខណ្ឌ ២.(ក) នៃមាត្រានេះ នឹងមិនត្រូវបានបកស្រាយ ដើម្បីតម្រូវ ឲ្យភាគីណាមួយ បង្កើតតុលាការ ឬ នីតិវិធីទាំងឡាយ ដែលផ្ទុយទៅនឹងនឹងរចនាសម្ព័ន្ធ រដ្ឋធម្មនុញ្ញ ឬ ប្រព័ន្ធច្បាប់របស់ខ្លួនឡើយ ។ ប៉ុន្តែក្នុងករណីដែលតុលាការ ឬនីតិវិធី មិនអាច រៀបចំធ្វើទៅបាន ភាគីពាក់ព័ន្ធត្រូវធានាថាមានមធ្យោបាយដោះស្រាយសមរម្យសម្រាប់អ្នកផ្គត់ផ្គង់ សេវាកម្មដែលរងផលប៉ះពាល់ដូចបានលើកឡើងក្នុងកថាខណ្ឌ ២.(ក) នៃមាត្រានេះ តាមរយៈ នីតិវិធីច្បាប់ធម្មតា ឬនីតិវិធីច្បាប់ឧបតតិយុត្តិ របស់ភាគីនោះ^៣ ។

៣. នៅពេលដែលការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្ម លើការសន្យាជាក់លាក់ណាមួយក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ តម្រូវឲ្យ មានការសុំសិទ្ធិអនុញ្ញាត អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចរបស់ភាគីនីមួយៗត្រូវ៖

- (ក) ជូនដំណឹងដល់អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំអំពីការសម្រេច នៅក្នុងរយៈពេលសមស្របណាមួយ បន្ទាប់ ពីការពាក្យសុំត្រូវបានពិនិត្យចប់សព្វគ្រប់ តាមច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិក្នុងស្រុក។
- (ខ) ផ្តល់ព័ត៌មានឲ្យបានទាន់ពេលវេលាតាមសំណើរបស់អ្នកស្នើសុំ អំពីស្ថានភាពនៃពាក្យស្នើសុំ រួម ទាំងពាក្យស្នើសុំដែលមិនបានបំពេញលក្ខខណ្ឌគ្រប់គ្រាន់។ ចំពោះករណីពាក្យស្នើសុំដែលមិន បានបំពេញលក្ខខណ្ឌគ្រប់គ្រាន់ អាជ្ញាធរមានសមត្ថកិច្ចរបស់ភាគីនីមួយៗត្រូវបញ្ជាក់ពីព័ត៌មាន បន្ថែមដើម្បីបំពេញចំណុចខ្លះខាតទាំងនោះ និងផ្តល់ឱកាសដល់អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំ ធ្វើការកែ សម្រួល ឬបំពេញបន្ថែម ក្នុងអំឡុងពេលសមស្របមួយ។
- (គ) ប្រសិនបើពាក្យស្នើសុំត្រូវបានបដិសេធ ឬលុបចោល ត្រូវជូនដំណឹងតាមលទ្ធភាពតាមដែលអាច ធ្វើទៅបានដោយគ្មានការពន្យារពេល ដល់អ្នកដាក់ពាក្យស្នើសុំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ ដោយបញ្ជាក់ពី

^៣ ដើម្បីឲ្យកាន់តែច្បាស់ ការអនុវត្តកថាខណ្ឌនេះ ត្រូវគ្រប់គ្រងដោយច្បាប់ និងបទប្បញ្ញត្តិ របស់បណ្តាភាគីរៀងខ្លួន ។

មូលហេតុច្បាស់លាស់។ អ្នកដាក់ពាក្យស្នើអាចដាក់សំណើសាជាថ្មីឡើងវិញ ទៅតាមឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួន ។

៤. ដើម្បីឲ្យប្រាកដថា វិធានការនានាពាក់ព័ន្ធនឹងតម្រូវការគុណវុឌ្ឍិ និងនីតិវិធី បទដ្ឋានបច្ចេកទេស និងលក្ខខណ្ឌចាំបាច់សម្រាប់ផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណ នឹងមិនបង្កើតជារបាំងដល់ការធ្វើពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្ម ភាគីទាំងអស់ត្រូវពិនិត្យឡើងវិញរួមគ្នាលើលទ្ធផលនៃការចោទអំពីវិន័យផ្ទៃក្នុងនៃវិធានការទាំងនោះ ដោយអនុលោមតាមកថាខណ្ឌទី៤ របស់មាត្រា ៤ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងទូទៅស្តីពីពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្ម (GATS) ដើម្បីដាក់បញ្ចូលទៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ ភាគីទាំងអស់កត់សម្គាល់ថា វិន័យទាំងអស់នោះមានគោលបំណងដើម្បីធានាដល់លក្ខខណ្ឌ ក្នុងចំណោមនោះ រួមមាន ៖

- (ក) ផ្អែកលើលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យនៃកម្មវត្ថុ និងតម្លាភាព ដូចជា សមត្ថភាព និងលទ្ធភាពក្នុងការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្ម។
- (ខ) មិនមែនជាបន្ទុកបន្ថែម ដល់ការធានាគុណភាពនៃសេវាកម្ម។
- (គ) មិនមែនជាការរឹតបន្តឹងដល់ការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្ម ចំពោះករណីនីតិវិធីផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណ។

៥. (ក) ចំពោះវិស័យ ដែលភាគីណាមួយបានធ្វើការសន្យាជាក់លាក់នៅក្រោមផ្នែកទី៣ នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដោយរង់ចាំបញ្ចូលបន្ថែមនូវវិន័យទាំងឡាយដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី៤ នៃមាត្រានេះ ភាគីនោះមិនត្រូវប្រើប្រាស់លក្ខណៈអាជ្ញាប័ណ្ណ លក្ខខណ្ឌគុណវុឌ្ឍិ និងបទដ្ឋានបច្ចេកទេសនានា ដែលធ្វើឲ្យមោឃៈ ឬ ប៉ះពាល់ដល់កាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ក្នុងលក្ខណៈមួយដែល៖

- i. មិនស្របតាមលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី៤(ក) (ខ) ឬ (គ) នៃមាត្រានេះ និង
- ii. មិនអាចត្រូវបានរំពឹងទុកមុនពីសំណាក់ភាគីនោះ នៅពេលដែលការសន្យាជាក់លាក់ទាំងនោះត្រូវបានធ្វើឡើង។

(ខ) ដើម្បីកំណត់ថាតើភាគីមួយអនុវត្តស្របតាមកាតព្វកិច្ច ដូចដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី៥(ក) នៃមាត្រានេះ បទដ្ឋានអន្តរជាតិរបស់អង្គការអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធនានា^៤ ដែលភាគីនោះបានអនុវត្តត្រូវយកមកពិចារណា។

៦. ចំពោះវិស័យដែលការសន្យាជាក់លាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងសេវាកម្មវិជ្ជាជីវៈ ភាគីនីមួយៗត្រូវផ្តល់នីតិវិធីគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីផ្ទៀងផ្ទាត់សមត្ថភាពជំនាញវិជ្ជាជីវៈរបស់ភាគីមួយផ្សេងទៀត ស្របតាមបទបញ្ញត្តិដូចមានក្នុងកថាខណ្ឌទី៥ នៃមាត្រានេះ ។

**មាត្រា ៦
ការទទួលស្គាល់**

^៤ ពាក្យ "អង្គការអន្តរជាតិពាក់ព័ន្ធនានា" សំដៅលើស្ថាប័នអន្តរជាតិនានា ដែលសមាជិកភាពរបស់ខ្លួនត្រូវបានបើកចំពោះស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធរបស់បណ្តាភាគីទាំងអស់នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

១. ក្នុងគោលបំណងបំពេញតាមបទដ្ឋាន ឬ លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យ ក្នុងការផ្តល់សិទ្ធិអនុញ្ញាត អាជ្ញាប័ណ្ណ ឬ វិញ្ញាបនប័ត្រដល់អ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្ម ភាគីនីមួយៗអាចទទួលស្គាល់ការអប់រំ ឬ បទពិសោធន៍ដែលទទួលបាន ការបំពេញបានតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវផ្សេងៗ អាជ្ញាប័ណ្ណ ឬ វិញ្ញាបនប័ត្រ ដែលត្រូវបានផ្តល់ជូនក្នុងប្រទេសរបស់ ភាគីមួយទៀត ។ ការទទួលស្គាល់បែបនេះ អាចនឹងធ្វើទៅបានតាមរយៈសុខដុមនីយកម្ម ឬ អាចផ្អែកលើកិច្ច ព្រមព្រៀង ឬការរៀបចំរវាងបណ្តាភាគី ឬ ស្ថាប័នមានសមត្ថកិច្ចពាក់ព័ន្ធ ឬ អាចត្រូវបានផ្តល់ដោយស្វ័យគ្រប់ ។

២. ភាគីមួយដែលជាភាគីនៃកិច្ចព្រមព្រៀង ឬការរៀបចំដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះទោះជា ពេលបច្ចុប្បន្ន ឬ អនាគតក្តី ត្រូវផ្តល់ឱកាសគ្រប់គ្រាន់ដល់បណ្តាភាគីពាក់ព័ន្ធ ដែលមានចំណាប់អារម្មណ៍ ក្នុង ការចរចាចូលជាសមាជិកក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង ឬ ការរៀបចំបែបនេះ ឬ កិច្ចព្រមព្រៀង ឬ ការរៀបចំផ្សេងទៀតដែល មានលក្ខណៈប្រហាក់ប្រហែលគ្នា។ នៅពេលដែលភាគីមួយទទួលស្គាល់ដោយស្វ័យគ្រប់ ភាគីនោះត្រូវផ្តល់ ឱកាសគ្រប់គ្រាន់ដល់ភាគីផ្សេងទៀតដើម្បីបង្ហាញថា ការអប់រំ បទពិសោធន៍ អាជ្ញាប័ណ្ណ ឬ វិញ្ញាបនប័ត្រដែល ទទួលបាន ឬ ដែលបំពេញបានតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនោះក្នុងដែនដីរបស់ភាគីដទៃទៀត ក៏នឹងត្រូវបានទទួល ស្គាល់ផងដែរ។

៣. នៅពេលទទួលបានសំណើជាលាយលក្ខណ៍អក្សរពីភាគីមួយ ភាគីទទួលសំណើត្រូវជំរុញស្ថាប័នជំនាញពាក់ ព័ន្ធ ឬ អាជ្ញាធរជំនាញទាក់ទងបទប្បញ្ញត្តិ ក្នុងវិស័យសេវាកម្មនានាដែលផ្តល់ផលប្រយោជន៍ទាំងសងខាង ឲ្យចរចា និងបញ្ចប់ការទទួលស្គាល់ទៅវិញទៅមកលើការអប់រំ បទពិសោធន៍ អាជ្ញាប័ណ្ណ ឬ វិញ្ញាបនប័ត្រ ឬ លក្ខខណ្ឌតម្រូវផ្សេងៗសម្រាប់វិស័យសេវាកម្មនោះក្នុងរយៈពេល១២ខែ ឬ ក្នុងរយៈពេលកំណត់សមស្របមួយ ដែលព្រមព្រៀងដោយស្ថាប័នជំនាញរបស់ភាគីទាំងពីរ ក្នុងគោលដៅសម្រេចលទ្ធផលឲ្យបានឆាប់។ រាល់ការ ពន្យារពេល ឬ ការបរាជ័យរបស់ស្ថាប័នជំនាញជំនាញក្នុងការសម្រេចកិច្ចព្រមព្រៀង ឬ ការរៀបចំទាំងឡាយនោះ នឹងមិនត្រូវចាត់ទុកថាជាការបំពានលើកាតព្វកិច្ចរបស់ភាគីមួយ ដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌនេះ និងមិនត្រូវ យកទៅអនុវត្តនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងអាស៊ាន-ឥណ្ឌាស្តីពីយន្តការដោះស្រាយវិវាទក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌ អាស៊ាន-ឥណ្ឌាឡើយ។ វឌ្ឍនភាពនានាពាក់ព័ន្ធនឹងបញ្ហានេះ នឹងត្រូវពិនិត្យឡើងវិញដោយបណ្តាភាគីនៃកិច្ច ព្រមព្រៀងនេះ ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា២៧ (ការពិនិត្យឡើងវិញ) ។

៤. ក្នុងករណី សុខដុមនីយកម្មកិច្ចព្រមព្រៀង ឬការរៀបចំ ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ ទី២ និងទី៣ នៃ មាត្រានេះមិនអាចធ្វើទៅរួច ភាគីនីមួយៗត្រូវអនុញ្ញាតឲ្យស្ថាប័ន ឬ អាជ្ញាធរច្បាប់ជំនាញពាក់ព័ន្ធ ធ្វើការ ពិចារណាក្នុងការផ្តល់អាជ្ញាប័ណ្ណ ឬ ការទទួលស្គាល់ទៅវិញទៅមក ក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួនស្របតាមច្បាប់ និង បទប្បញ្ញត្តិរបស់ប្រទេសជាម្ចាស់ផ្ទះ។

៥. ភាគីមួយមិនត្រូវផ្តល់ការទទួលស្គាល់ក្នុងលក្ខណៈរើសអើងរវាងប្រទេសនានា នៅក្នុងការអនុវត្តបទដ្ឋាន ឬលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យរបស់ខ្លួនក្នុងការផ្តល់សិទ្ធិអនុញ្ញាត អាជ្ញាប័ណ្ណ ឬវិញ្ញាបនប័ត្រ ដល់អ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្ម ឬ ការ វិភាគវិធានលក្ខណៈបិទបាំង ចំពោះពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្មឡើយ។

៦. បណ្តាភាគីឯកភាពថា នឹងមិនទទួលខុសត្រូវចំពោះការដោះស្រាយជម្លោះដែលកើតមានឡើងនៅក្រៅ ឬក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀង ឬ ការរៀបចំ ក្នុងការទទួលស្គាល់ទៅវិញទៅមកណាមួយ ដែលសម្រេចដោយស្ថាប័ន ឬ អាជ្ញាធរជំនាញបទប្បញ្ញត្តិរបស់ខ្លួន ដូចមានចែងក្នុងបទប្បញ្ញត្តិនៃមាត្រានេះ និង បទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយនៅ

ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីយន្តការដោះស្រាយវិវាទអាស៊ាន-ឥណ្ឌា នឹងមិនត្រូវអនុវត្តយកមកអនុវត្តចំពោះជម្លោះ ដែលកើតឡើងនៅក្រៅ ឬ ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀង ឬការរៀបចំនេះទេ ។

មាត្រា ៧

ឯកាធិភាព និងការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មផ្តាច់មុខ

១. ភាគីនីមួយៗត្រូវធានាថា អ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មផ្តាច់មុខណាមួយនៅក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន នឹងមិនប្រព្រឹត្ត ទៅក្នុងលក្ខណៈមួយដែលមិនស្របតាមកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួន ក្រោមការសន្យាជាក់លាក់ ក្នុងការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្ម ផ្តាច់មុខក្នុងទីផ្សារពាក់ព័ន្ធនានាឡើយ។
២. នៅពេលដែលអ្នកផ្គត់ផ្គង់ផ្តាច់មុខរបស់ភាគីមួយប្រកួតប្រជែងដោយផ្ទាល់ ឬ តាមរយៈក្រុមហ៊ុនឬគ្រួសារម្តង ក្នុងការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មដែលស្ថិតក្រៅវិសាលភាពនៃសិទ្ធិផ្តាច់មុខរបស់ខ្លួន និងជាការសន្យាជាក់លាក់របស់ភាគី នោះ ភាគីនោះត្រូវធានាថាអ្នកផ្គត់ផ្គង់ នឹងមិនបំពានលើតួនាទីផ្តាច់មុខរបស់ខ្លួនក្នុងការផ្គត់ផ្គង់នៅក្នុងដែនដី របស់ខ្លួន ក្នុងលក្ខណៈមួយដែលមិនស្របនឹងការសន្យាទាំងនោះ ។
៣. ប្រសិនបើភាគីណាមួយមានហេតុផលដែលគួរឲ្យជឿជាក់ថា អ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មផ្តាច់មុខនៃភាគីមួយ ផ្សេងទៀតកំពុងតែប្រព្រឹត្តមិនស្របទៅនឹងបទប្បញ្ញត្តិដែលមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ១ ឬ ២ នៃមាត្រានេះ ភាគី នោះអាចស្នើសុំភាគីមួយទៀត ក្នុងការបង្កើត រក្សាទុក ឬ ផ្តល់សិទ្ធិអនុញ្ញាតឲ្យអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មនោះ ផ្តល់ ព័ត៌មានជាក់លាក់អំពីប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធរបស់ខ្លួនបាន។
៤. បទប្បញ្ញត្តិនានានៃមាត្រានេះ ក៏ត្រូវអនុវត្តផងដែរចំពោះករណីដែលអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មផ្តាច់មុខដែល ភាគីមួយ ៖
 - (ក) ផ្តល់សិទ្ធិអនុញ្ញាត ឬ បង្កើតអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មមួយក្រុមតូច និង
 - (ខ) រារាំងស្ទើរតែទាំងស្រុងមិនឲ្យមានការប្រកួតប្រជែងក្នុងចំណោមអ្នកផ្គត់ផ្គង់ទាំងនោះក្នុងដែនដី របស់ខ្លួន។

មាត្រា ៨

ការអនុវត្តធុរកិច្ច

១. បណ្តាភាគីទទួលស្គាល់ថា ការអនុវត្តធុរកិច្ចមួយចំនួនរបស់អ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្ម ក្រៅពីការអនុវត្តដែល មានចែងក្នុងមាត្រា៧ (ឯកាធិភាព និងការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មផ្តាច់មុខ) អាចបង្អាក់ការប្រកួតប្រជែង និងវិវឌ្ឍន៍ ដល់ពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្ម។
២. ផ្អែកតាមសំណើរបស់ភាគីមួយផ្សេងទៀត ភាគីនីមួយៗត្រូវចូលរួមពិគ្រោះយោបល់ក្នុងគោលបំណង លុបបំបាត់ការអនុវត្តនានាដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ។ ភាគីដែលត្រូវបានស្នើសុំត្រូវពិចារណាឲ្យ បានពេញលេញ និងប្រកបដោយសមានចិត្តចំពោះសំណើនោះ និងត្រូវសហការតាមរយៈការផ្តល់ព័ត៌មានមិន សម្ងាត់ ដែលអាចរកបានជាសាធារណៈទាក់ទងនឹងបញ្ហាដែលជាកម្មវត្ថុនោះ។ ភាគីដែលត្រូវបានស្នើសុំក៏ត្រូវ ផ្តល់ផងដែរនូវព័ត៌មានដែលអាចរកបានដទៃទៀតតាមសំណើរបស់ភាគីស្នើសុំ យោងតាមច្បាប់ក្នុងស្រុករបស់ ខ្លួន និងអាស្រ័យលើការព្រមព្រៀងគ្នាទាក់ទងនឹងការការពារព័ត៌មានសម្ងាត់របស់ខ្លួន ដោយភាគីស្នើសុំ។

ទំព័រទី ១០

**មាត្រា ៩
ការការពារ**

១. បណ្តាភាគីកត់សម្គាល់អំពីកិច្ចចរចាពហុភាគីអនុលោមតាមមាត្រា X នៃកិច្ចព្រមព្រៀងទូទៅស្តីពីពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្ម (GATS) លើវិធានការការពារក្នុងសភាពបន្ទាន់ផ្នែកលើគោលការណ៍មិនរើសអើង។ នៅពេលបញ្ចប់កិច្ចចរចាពហុភាគីទាំងនោះ បណ្តាភាគីត្រូវធ្វើការពិនិត្យឡើងវិញក្នុងគោលបំណងពិភាក្សាអំពីការធ្វើវិសោធនកម្មដែលសមស្រប ចំពោះកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដើម្បីបញ្ចូលនូវលទ្ធផលទាំងឡាយនៃកិច្ចចរចាពហុភាគីនោះ។ រហូតដល់ពេលដែលការចរចាពហុភាគីទាំងនោះបានបញ្ចប់ គ្មានភាគីណាមួយចាត់វិធានការការពារខ្លួនប្រឆាំងនឹងសេវាកម្ម និងអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មរបស់ភាគីមួយ ឬ របស់បណ្តាភាគីដទៃទៀត លើកលែងតែអនុលោមតាមនីតិវិធី ដូចមានចែងលំអិតក្នុងកថាខណ្ឌ២ នៃមាត្រានេះ។

២. នៅក្នុងករណីដែលការអនុវត្តកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ បណ្តាលឲ្យប៉ះពាល់ធ្ងន់ធ្ងរទៅលើវិស័យសេវាកម្មរបស់ភាគីមួយ នៅមុនការបញ្ចប់កិច្ចចរចាពហុភាគីដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ ភាគីដែលរងការប៉ះពាល់អាចស្នើសុំឲ្យមានកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ជាមួយភាគីដទៃទៀត ឬបណ្តាភាគីដទៃទៀត ដើម្បីពិភាក្សាលើការចាត់វិធានការការពារនានានៃវិស័យសេវាកម្មដែលរងការប៉ះពាល់នោះ។ វិធានការណាមួយ ដែលធ្វើឡើងដោយអនុលោមតាមកថាខណ្ឌនេះ រួមទាំងរយៈពេលសម្រាប់អនុវត្តវិធានការនោះ ត្រូវតែមានការព្រមព្រៀងគ្នាទៅវិញទៅមកដោយបណ្តាភាគីពាក់ព័ន្ធ និងត្រូវអនុវត្តផ្អែកលើគោលការណ៍មិនរើសអើង និងចំពោះវិស័យសេវាកម្មជាក់លាក់ប៉ុណ្ណោះ។ បណ្តាភាគីពាក់ព័ន្ធត្រូវគិតគូរដោយផ្អែកលើកាលៈទេសៈជាក់ស្តែងរបស់ករណីនោះ និងផ្តល់នូវការពិចារណាប្រកបដោយសមានចិត្ត ចំពោះភាគីដែលស្នើសុំចាត់វិធានការនោះ។

**មាត្រា ១០
ការទូទាត់ និងការផ្ទេរ**

១. លើកលែងតែស្ថិតក្រោមកាលៈទេសៈដែលត្រូវបានប្រមើលទុកមុននៅក្នុងមាត្រា១១ (ការរឹតបន្តឹងដើម្បីការពារតុល្យភាពនៃការទូទាត់) ភាគីមួយមិនត្រូវដាក់រឹតបន្តឹងចំពោះការផ្ទេរ និងការទូទាត់ជាអន្តរជាតិ សម្រាប់ប្រតិបត្តិការចរន្តទាំងឡាយពាក់ព័ន្ធនឹងការសន្យាជាក់លាក់របស់ខ្លួន។

២. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះពុំមានប៉ះពាល់ដល់សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់ភាគីណាមួយដែលជាសមាជិកនៃអង្គការមូលនិធិរូបិយវត្ថុអន្តរជាតិ (IMF) ក្រោមមាត្រាក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងមូលនិធិ ដោយរួមបញ្ចូលទាំងសកម្មភាពដោះដូរ ដែលអនុលោមតាមមាត្រានៃកិច្ចព្រមព្រៀងមូលនិធិនេះ ក្នុងករណីភាគីមួយមិនដាក់ការរឹតបន្តឹងលើប្រតិបត្តិការមូលធនទាំងឡាយណាដែលមិនសមស្របនឹងការសន្យាជាក់លាក់ ពាក់ព័ន្ធនឹងប្រតិបត្តិការទាំងនេះ លើកលែងតែមានចែងក្នុងមាត្រា១១ (ការរឹតបន្តឹងដើម្បីការពារតុល្យភាពនៃការទូទាត់) ឬ ផ្អែកតាមសំណើរបស់មូលនិធិ។

**មាត្រា ១១
ការរឹតបន្តឹងដើម្បីការពារតុល្យភាពនៃការទូទាត់**

ទំព័រទី ១១

ក្នុងករណីដែលភាគីមួយមានបញ្ហាគុណភាពនៃការទូទាត់ធ្ងន់ធ្ងរ និងជួបការលំបាកផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ឬ មានការគំរាមកំហែងផ្សេងៗ ភាគីនោះអាចអនុម័ត ឬ រក្សាការរឹតបន្តឹងលើពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្ម ដោយអនុលោមតាមកថាខណ្ឌ ១, ២ និង៣ នៃមាត្រា XII របស់កិច្ចព្រមព្រៀងទូទៅស្តីពីពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្ម (GATS)។

មាត្រា ១២
ការលើកលែងទូទៅ

យោងទៅលើលក្ខខណ្ឌចែងថា វិធានការបែបនេះមិនត្រូវបានអនុវត្តក្នុងលក្ខណៈរើសអើងស្រេចតែអំពើចិត្ត ឬ អយុត្តិធម៌រវាងបណ្តាភាគីដែលមានលក្ខខណ្ឌដូចគ្នា ឬ រឹតបន្តឹងដោយបិទបាំងលើពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្មកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ពុំអាចត្រូវបានបកស្រាយដើម្បីរារាំងដល់ការអនុម័ត ឬ ការអនុវត្តដោយភាគីណាមួយ នូវបណ្តាវិធានការដែល៖

- (ក) ចាំបាច់សម្រាប់ការពារក្រុមសីលធម៌សាធារណៈ ឬ ដើម្បីរក្សាសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ^៥
- (ខ) ចាំបាច់សម្រាប់ការពារសុខភាព ឬ ជីវិតមនុស្ស សត្វ ឬ រុក្ខជាតិ
- (គ) ចាំបាច់សម្រាប់ធានាឲ្យមានអនុលោមភាពស្របតាមច្បាប់ ឬ តាមបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយដែលមិនផ្ទុយពីបទប្បញ្ញត្តិនានានៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ រួមបញ្ចូលទាំងវិធានការពាក់ព័ន្ធនឹង៖
 - i. ការទប់ស្កាត់ការអនុវត្តបែបចោកនិងក្លែងបន្លំ ឬ ចាត់វិធានការទប់ទល់នឹងការខកខានមិនបានបំពេញតាមកិច្ចសន្យាសេវាកម្ម។
 - ii. ការការពារនូវការសម្ងាត់របស់បុគ្គលម្នាក់ៗពាក់ព័ន្ធនឹងការដំណើរការ និងការផ្សព្វផ្សាយព័ត៌មានផ្ទាល់ខ្លួន និងការការពារការសម្ងាត់របស់គណនី និងប្រវត្តិរូបផ្ទាល់ខ្លួន។
 - iii. សុវត្ថិភាព។
- (ឃ) មិនអនុលោមតាមមាត្រា១៨(ប្រព្រឹត្តិកម្មជាតិ) ក្នុងករណីភាពខុសគ្នាក្នុងប្រព្រឹត្តិកម្មនោះធ្វើឡើងក្នុងគោលបំណងដើម្បីធានាបាននូវការដាក់បន្ទុក ឬ ការប្រមូលពន្ធផ្ទាល់ ប្រកបដោយសមធម៌ ឬ ប្រសិទ្ធភាព^៦ ទាក់ទងនឹងសេវាកម្ម ឬ អ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មរបស់ភាគីដទៃទៀត។

^៥ ការលើកលែងសណ្តាប់ធ្នាប់សាធារណៈ អាចត្រូវបានយកមកប្រើ ចំពោះតែករណីមានការគំរាមកំហែងពិតប្រាកដ ឬធ្ងន់ធ្ងរគ្រប់គ្រាន់ណាមួយបង្កឲ្យប៉ះពាល់ដល់ផលប្រយោជន៍ណាមួយក្នុងចំណោមផលប្រយោជន៍មូលដ្ឋាននានារបស់សង្គម។

^៦ វិធានការដែលមានគោលដៅធានាការដាក់ ឬការប្រមូលពន្ធផ្ទាល់ប្រកបដោយសមធម៌ ឬប្រសិទ្ធភាព រួមបញ្ចូលទាំងវិធានការដែលអនុវត្តដោយភាគីណាមួយក្រោមប្រព័ន្ធពន្ធអាករបស់ខ្លួន ដែល៖

- i. អនុវត្តចំពោះអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មដែលមិនមែនជានិវេសនជន ដោយទទួលស្គាល់ជាក់ស្តែងថាកាតព្វកិច្ចរបស់អនិវេសនជន គឺត្រូវបានកំណត់ស្របទៅតាមវត្តមានទាំងឡាយដែលអាចជាប់ពន្ធ ហើយដែលមានប្រភព ឬស្ថិតនៅក្នុងដែនដីរបស់ភាគីនោះ ឬ
- ii. អនុវត្តចំពោះអនិវេសនជន ដើម្បីធានានូវការដាក់ ឬការប្រមូលពន្ធក្នុងដែនដីរបស់ភាគីនោះ ឬ
- iii. អនុវត្តចំពោះអនិវេសនជន ឬនិវេសនជន ដើម្បីរារាំងការចៀសវាង ឬការរកចរសេរីការបង់ពន្ធ រួមទាំងវិធានការអនុលោមភាព ឬ
- iv. អនុវត្តចំពោះអ្នកប្រើប្រាស់សេវាកម្ម ដែលសេវាកម្មនោះត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ក្នុង ឬមកពីដែនដីរបស់ភាគីដទៃទៀត ដើម្បីធានានូវការដាក់ ឬការប្រមូលពន្ធពីអ្នកប្រើប្រាស់សេវាកម្មបែបនេះ ដែលបានប្រកបនៅក្នុងដែនដីរបស់ភាគីនោះ ឬ
- v. បង្ហាញពីភាពខុសគ្នារវាង អ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មទាំងឡាយដែលផ្អែកលើវត្តមានទាំងឡាយដែលអាចជាប់ពន្ធទូទាំងពិភពលោក ពីអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មផ្សេងទៀត ដោយទទួលស្គាល់ពីភាពខុសគ្នានៃអនាគតរបស់មូលដ្ឋានពន្ធរវាងពួកគេ ឬ
- vi. កំណត់នូវ ចំណូលដែលត្រូវប្រមូលទុកឬត្រូវបែងចែក ផលចំណេញ កំណើន កំហាត ការដកហូតឬឥណទានរបស់បុគ្គលជានិវេសនជន ឬសាខា, ឬ រវាងបុគ្គល ឬសាខាពាក់ព័ន្ធនឹងបុគ្គលដែលនេះ ដើម្បីការពារមូលដ្ឋានពន្ធរបស់ភាគីនោះ ។

- (ង) ជាលទ្ធផលខុសគ្នានៅក្នុងប្រព្រឹត្តិកម្ម ដែលកើតឡើងមកពីកិច្ចព្រមព្រៀង ស្តីពីការជៀសវាងការយកពន្ធគ្រួតគ្នា ឬ បទប្បញ្ញត្តិនានាស្តីពីការជៀសវាងការយកពន្ធគ្រួតគ្នា នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀង ឬ ការរៀបចំអន្តរជាតិទាំងឡាយ ដែលភាគីនោះជាប់កាតព្វកិច្ច។

មាត្រា ១៣
ការលើកលែងផ្អែកសន្តិសុខ

- ១. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ពុំត្រូវបានបកស្រាយដើម្បី៖
 - (ក) តម្រូវឲ្យភាគីណាមួយផ្តល់ព័ត៌មាន ដែលផ្ទុយនឹងផលប្រយោជន៍សំខាន់ៗពាក់ព័ន្ធនឹងសន្តិសុខ
 - (ខ) រារាំងភាគីណាមួយមិនឲ្យចាត់វិធានការចាំបាច់សម្រាប់ការពារផលប្រយោជន៍សំខាន់ៗពាក់ព័ន្ធនឹងសន្តិសុខរបស់ខ្លួន ដោយរួមបញ្ចូល៖
 - i. សកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងសម្ភារៈដែលអាចផ្ទុះ ឬអាចចេះ ឬ សម្ភារៈនានាដែលកើតចេញពីសារធាតុទាំងនេះ
 - ii. សកម្មភាពពាក់ព័ន្ធនឹងការចរាចរសញ្ជាតិ គ្រាប់រំសេវ និងសំភារៈសង្គ្រាម និងការចរាចរទំនិញ និងសំភារៈដទៃទៀតដោយផ្ទាល់ ឬប្រយោលក្នុងគោលបំណងផ្គត់ផ្គង់ដល់ការបង្កើតកងកម្លាំងប្រដាប់អាវុធ
 - iii. សកម្មភាពដែលធ្វើឡើងសំដៅការពារហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសាធារណៈសំខាន់ៗ រួមមានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគមនាគមន៍ ថាមពល និងធារាសាស្ត្រ ពីការប៉ុនប៉ងធ្វើឲ្យខូចខាត ឬបំផ្លិចបំផ្លាញហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធទាំងនោះ
 - iv. សកម្មភាពដែលធ្វើឡើងនៅពេលមានសង្គ្រាម ឬ ក្នុងស្ថានភាពអាសន្ននៃទំនាក់ទំនងក្នុងប្រទេស ឬ អន្តរជាតិ ឬ
 - (គ) រារាំងភាគីណាមួយមិនឲ្យចាត់វិធានការណា ស្របតាមកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនតាមធម្មនុញ្ញអង្គការសហប្រជាជាតិ ដើម្បីរក្សាសន្តិភាព និងសន្តិសុខអន្តរជាតិ។
- ២. ភាគីនីមួយៗ ត្រូវជូនព័ត៌មានដល់ភាគីដទៃទៀតឲ្យបានពេញលេញតាមដែលអាចធ្វើទៅបាន អំពីវិធានការនានា ដែលត្រូវបានអនុវត្ត ដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌ១ (ខ) និង ១ (គ) នៃមាត្រានេះ ព្រមទាំងការបញ្ចប់វិធានការទាំងនោះផងដែរ។
- ៣. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះពុំត្រូវបានបកស្រាយ ដើម្បីឲ្យភាគីណាមួយផ្តល់ផលប្រយោជន៍នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដល់អ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មនៃភាគីដទៃទៀត ក្នុងករណីភាគីណាមួយនោះអនុម័ត ឬ រក្សា នូវវិធានការនៅក្នុងច្បាប់ ឬ បទប្បញ្ញត្តិដែលចាំបាច់ ដើម្បីការពារផលប្រយោជន៍សំខាន់ៗពាក់ព័ន្ធនឹងសន្តិសុខរបស់ខ្លួនទៅឲ្យភាគី ឬអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មនៃភាគីមិនស្ថិតនៅក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលអាចត្រូវបានរំលោភបំពាន ឬ ក្លែងបន្លំ ប្រសិនបើផលប្រយោជន៍នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវបានផ្តល់ដល់អ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មនោះ។

លក្ខខណ្ឌ ឬទស្សនទានទាំងឡាយ ដែលនៅក្នុងកថាខណ្ឌរង (ឃ) នៃមាត្រានេះ និងនៅក្នុងលេខយោងនេះ ត្រូវបានកំណត់ដោយអាស្រ័យតាមនិយមន័យ និងទស្សនទានពន្ធនៃនិយមន័យ និងទស្សនទាន ដែលមានតម្លៃស្មើ ឬប្រហាក់ប្រហែល ស្ថិតនៅក្រោមច្បាប់ក្នុងស្រុករបស់ភាគីដែលអនុវត្តវិធានការនេះ ។

ទំព័រទី ១៣

មាត្រា ១៤
ឧបត្ថម្ភធន

១. លើកលែងតែមានចែងនៅក្នុងមាត្រានេះ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះមិនត្រូវអនុវត្តចំពោះឧបត្ថម្ភធន ឬ ជំនួយផ្សេងៗដែលផ្តល់ដោយភាគីណាមួយ ឬ ចំពោះលក្ខខណ្ឌទាំងឡាយណា ដែលភ្ជាប់ជាមួយនឹងការទទួល ឬ ការបន្តទទួលឧបត្ថម្ភធន ឬ ជំនួយបែបនេះឡើយ បើទោះបីជាឧបត្ថម្ភធន ឬ ជំនួយទាំងនោះត្រូវបានផ្តល់ ឬមិនត្រូវបានផ្តល់ទាំងស្រុងដល់សេវាកម្មក្នុងស្រុក អ្នកប្រើប្រាស់សេវាកម្ម ឬអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មក៏ដោយ។ ក្នុងករណីឧបត្ថម្ភធន ឬ ជំនួយទាំងនោះជះឥទ្ធិពលលើពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្មដែលបានសន្យានៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ភាគីណាមួយ អាចស្នើសុំកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ ដើម្បីរកដំណោះស្រាយប្រកបដោយមិត្តភាពចំពោះបញ្ហានេះ។
២. ដោយអនុលោមតាមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ បណ្តាភាគីត្រូវ៖
 - (ក) ផ្តល់ព័ត៌មានស្តីពីឧបត្ថម្ភធនពាក់ព័ន្ធនឹងពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្ម ដែលបានសន្យានៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ជូនដល់ភាគីស្នើសុំ ដោយផ្អែកតាមការស្នើ និង
 - (ខ) ពិនិត្យឡើងវិញនូវប្រព្រឹត្តិកម្មនៃឧបត្ថម្ភធន នៅពេលដែលវិន័យពាក់ព័ន្ធនានាត្រូវបានបង្កើតឡើង ដោយអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក។
៣. បទប្បញ្ញត្តិនានានៃកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីយន្តការដោះស្រាយវិវាទអាស៊ាន-ឥណ្ឌា (ASEAN-India DSM Agreement) នឹងមិនត្រូវបានយកមកអនុវត្តចំពោះការស្នើសុំ ឬ កិច្ចពិគ្រោះយោបល់ណាមួយ ដែលត្រូវបានធ្វើឡើងក្រោមប្រការនានានៃមាត្រានេះ ឬ ចំពោះវិវាទណាមួយដែលអាចកើតឡើងរវាងបណ្តាភាគីដែលស្ថិតនៅក្រោមបទប្បញ្ញត្តិ នៃមាត្រានេះ។

មាត្រា ១៥
កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ

បណ្តាភាគីត្រូវពង្រឹងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការនៅក្នុងវិស័យសេវាកម្ម រួមបញ្ចូលទាំងវិស័យនានាដែលមិនត្រូវបានគ្របដណ្តប់ក្នុងកិច្ចសហប្រតិបត្តិការដែលមានពីមុន។ បណ្តាភាគីត្រូវពិភាក្សា និងឯកភាពទៅវិញទៅមកនៅលើវិស័យនានាសម្រាប់កិច្ចសហប្រតិបត្តិការ និងអភិវឌ្ឍកម្មវិធីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការក្នុងវិស័យទាំងនេះសំដៅកែលម្អសមត្ថភាព ប្រសិទ្ធភាព និងការប្រកួតប្រជែងក្នុងស្រុករបស់ខ្លួន។

មាត្រា ១៦
ការបង្កើនការចូលរួមរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា និងវៀតណាម

១. ការបង្កើនការចូលរួមរបស់ប្រទេសកម្ពុជា ឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា និងវៀតណាមនៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវបានសម្របសម្រួលតាមរយៈការចរចាលើការសន្យាជាក់លាក់ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹង៖
 - (ក) ការពង្រឹងសមត្ថភាពសេវាកម្មក្នុងស្រុក ប្រសិទ្ធភាព និងភាពប្រកួតប្រជែងរបស់ពួកគេ តាមរយៈការប្រើប្រាស់បច្ចេកវិទ្យា ឈរលើមូលដ្ឋានពាណិជ្ជកម្ម
 - (ខ) ការកែលម្អការប្រើប្រាស់មធ្យោបាយចែកចាយ និងបណ្តាញព័ត៌មាន ឈរលើមូលដ្ឋានពាណិជ្ជកម្ម និង

- (គ) ការធ្វើសេរីការបន្ថែមកម្មច្រកចូលទីផ្សារនៃវិស័យនានា និងវិធីសាស្ត្រនៃការផ្គត់ផ្គង់សម្រាប់នាំចេញដែលមានអត្ថប្រយោជន៍ ដល់ពួកគេ។
- ២. ភាពទន់ភ្លន់សមស្របត្រូវបានផ្តល់ ចំពោះប្រទេសកម្ពុជា ឡាវ មីយ៉ាន់ម៉ា និងវៀតណាមសម្រាប់ការធ្វើសេរីការបន្ថែមកម្មឲ្យកាន់តែល្អប្រសើរ លើការអនុវត្តការសន្យាជាក់លាក់ស្របតាមដំណាក់កាលនៃការអភិវឌ្ឍរៀងៗខ្លួន។

ផ្នែកទី ៣ ៖ ការសន្យាជាក់លាក់
មាត្រា ១៧
ការបើកច្រកទីផ្សារ

១. ចំពោះការបើកច្រកទីផ្សារតាមរយៈ វិធីសាស្ត្រផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មដែលមានចែងនៅក្នុងកថាខ័ណ្ឌ (កក) នៃមាត្រា២ (និយមន័យ) នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ភាគីមួយត្រូវផ្តល់ប្រព្រឹត្តិកម្មដល់សេវាកម្ម និងអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មរបស់ភាគីដទៃទៀត មិនតិចជាងអ្វីដែលបានកំណត់នៅក្នុងលក្ខខណ្ឌ ដែនកំណត់នានាដែលបានឯកភាពគ្នា និងដែលមានចែងច្បាស់លាស់នៅក្នុងតារាងនៃការសន្យារបស់ខ្លួន ។^១

២. ក្នុងវិស័យទាំងឡាយណា ដែលការសន្យាលើការបើកច្រកទីផ្សារត្រូវបានអនុវត្ត វិធានការនានាដែលភាគីមួយមិនត្រូវប្រើប្រាស់ ឬអនុម័ត ទោះជាក្នុងផ្នែកមួយរបស់តំបន់ ឬដែនដីទាំងមូលរបស់ខ្លួនក្តី លុះត្រាតែបានបញ្ជាក់ច្បាស់លាស់ក្នុងតារាងសន្យារបស់ខ្លួន ត្រូវបានកំណត់ដូចខាងក្រោម៖

- (ក) ការកំណត់លើចំនួនអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្ម ទោះជាក្នុងទម្រង់កូតាចំនួន ឯកាធិភាព អ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មផ្តាច់មុខ ឬ លក្ខណៈតម្រូវក្នុងការធ្វើតេស្តតម្រូវការសេដ្ឋកិច្ច
- (ខ) ការកំណត់លើតម្លៃសរុបនៃប្រតិបត្តិការសេវាកម្ម ឬ ទ្រព្យសកម្មក្នុងទម្រង់ជាកូតាចំនួន ឬ លក្ខណៈតម្រូវក្នុងការធ្វើតេស្តតម្រូវការសេដ្ឋកិច្ច
- (គ) ការកំណត់លើចំនួនសរុបនៃការប្រតិបត្តិសេវាកម្ម ឬ លើបរិមាណសរុបនៃទិន្នផលសេវាកម្ម គិតជាឯកតាក្នុងទម្រង់ជាកូតា ឬ លក្ខណៈតម្រូវក្នុងការធ្វើតេស្តតម្រូវការសេដ្ឋកិច្ច^២
- (ឃ) ការកំណត់លើចំនួនសរុបនៃរូបវន្តបុគ្គល ដែលអាចត្រូវបានជួលមកធ្វើការនៅក្នុងវិស័យសេវាកម្មជាក់លាក់ណាមួយ ឬ ក៏អ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មអាចជួលមកធ្វើការបាន ជាប្រវត្តិបុគ្គលដែលចាំបាច់ និងមានការពាក់ព័ន្ធផ្ទាល់ទៅនឹងការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មណាមួយក្នុងទំរង់ជាបរិមាណ កូតា ឬ លក្ខខណ្ឌតម្រូវក្នុងការធ្វើតេស្តតម្រូវការសេដ្ឋកិច្ច

^១ ក្នុងករណីភាគីមួយអនុវត្តនូវការសន្យាច្រកចូលទីផ្សារណាមួយ ដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មណាមួយ តាមរយៈប្រភេទនៃការផ្គត់ផ្គង់ ដូចបានលើកឡើងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ (១)(i) នៃមាត្រា២ (និយមន័យ) នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និងករណីបម្លាស់ទីមូលធនឆ្លងកាត់ព្រំដែនគឺជាផ្នែកដ៏ចម្បងមួយនៃសេវាកម្មផងដែរ ដែលភាគីនោះបានសន្យាដើម្បីអនុញ្ញាតចំពោះបម្លាស់ទីមូលធនបែបនេះ។ ក្នុងករណី ភាគីមួយអនុវត្តការសន្យាបើកច្រកចូលទីផ្សារដោយពាក់ព័ន្ធនឹងការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មណាមួយតាមរយៈវិធីសាស្ត្រនៃការផ្គត់ផ្គង់ ដូចបានលើកឡើងក្នុងកថាខ័ណ្ឌ (១)(iii) នៃមាត្រា២ (និយមន័យ) នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ភាគីនោះបានសន្យាដើម្បីអនុញ្ញាតចំពោះការផ្ទេរមូលធនទៅក្នុងដែនដីរបស់ខ្លួន។

^២ កថាខ័ណ្ឌទី ២ (គ) នៃមាត្រានេះមិនគ្របដណ្តប់លើវិធានការទាំងឡាយណាមួយរបស់ភាគីណាមួយ ដែលដាក់កម្រិតចំពោះធាតុចូលសម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មឡើយ។

- (ង) វិធានការទាំងឡាយណាដែលរឹតបន្តឹង ឬ តម្រូវឲ្យមាននីតិបុគ្គលជាក់លាក់ ឬ ក្រុមហ៊ុនចម្រុះទុន ទើបអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មអាចផ្តល់សេវាកម្មណាមួយបាន និង
- (ច) ការកំណត់លើការរួមចំណែកនៃមូលធនបរទេស ក្នុងរូបភាពជាភាគរយអតិបរមាលើភាគទុន បរទេស ឬ តម្លៃសរុបនៃការវិនិយោគបរទេសជាលក្ខណៈបុគ្គល ឬ ជាលក្ខណៈរួម។

មាត្រា ១៨

ប្រព្រឹត្តិកម្មជាតិ

១. ចំពោះវិស័យនានាដែលបានចែងក្នុងតារាងសន្យារបស់ខ្លួន និងអាស្រ័យតាមលក្ខខណ្ឌនានា និង គុណវុឌ្ឍិដែលបានចែងក្នុងនោះ ភាគីនីមួយៗត្រូវផ្តល់នូវប្រព្រឹត្តិកម្មដែលមានភាពអនុគ្រោះដល់សេវាកម្ម និង អ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មនៃភាគីដទៃ ពាក់ព័ន្ធនឹងវិធានការនានាដែលជះឥទ្ធិពលលើការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្ម មិនឲ្យតិច ជាងប្រព្រឹត្តិកម្មដែលខ្លួនបានផ្តល់ដល់សេវាកម្ម និងអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មដូចគ្នារបស់ប្រទេសខ្លួនឡើយ ។^៤
២. ភាគីមួយអាចបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌតម្រូវនៃកថាខណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះបាន តាមរយៈការផ្តល់ប្រព្រឹត្តិកម្ម ដូចគ្នា ឬ ខុសគ្នា ដល់សេវាកម្ម និងអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មនៃភាគីដទៃទៀត ដូចដែលបានផ្តល់ដល់សេវាកម្ម និង អ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មរបស់ខ្លួន។
៣. ប្រព្រឹត្តិកម្មដូចគ្នា ឬ ខុសគ្នា ត្រូវបានចាត់ទុកថាមានភាពអនុគ្រោះតិចជាង បើប្រព្រឹត្តិកម្មនោះបាន កែ ប្រែលក្ខខណ្ឌប្រកួតប្រជែងដោយផ្តល់ផលប្រយោជន៍ដល់សេវាកម្ម ឬ អ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មនៃភាគីមួយ បើប្រៀប ធៀបទៅនឹងសេវាកម្ម ឬ អ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មដូចគ្នា នៃភាគីមួយទៀត។

មាត្រា ១៩

ការសន្យាបន្ថែម

បណ្តាភាគីអាចចរចាលើការសន្យាទាក់ទងនឹងវិធានការនានា ដែលជះឥទ្ធិពលដល់ពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្ម ដែលមិនមានក្នុងតារាងនៃការសន្យាដែលធ្វើឡើងក្រោមមាត្រា១៧ (ការបើកច្រកទីផ្សារ) និងមាត្រា១៨ (ប្រព្រឹត្តិកម្មជាតិ) រួមបញ្ចូលទាំងវិធានការនានាពាក់ព័ន្ធនឹងគុណវុឌ្ឍិ បទដ្ឋាន ឬ បញ្ហាអាជ្ញាប័ណ្ណ។ ការសន្យា ទាំងនោះត្រូវតែចែងក្នុងតារាងសន្យារបស់ភាគី ។

មាត្រា ២០

តារាងនៃការសន្យាជាក់លាក់

^៤ ការសន្យាតាមវិស័យដែលបានសន្មតក្នុងមាត្រានេះ មិនត្រូវបានបកស្រាយដើម្បីតម្រូវឲ្យភាគីណាមួយធ្វើសំណងទូទាត់ចំពោះគុណវិបត្តិផ្នែកប្រកួត ប្រជែងបណ្តាលមកពីលក្ខណៈបរទេសនៃសេវាកម្មពាក់ព័ន្ធ ឬ អ្នកផ្គត់ផ្គង់ពាក់ព័ន្ធ ។

១. ភាគីនីមួយៗ ត្រូវកំណត់នៅក្នុងតារាងពីការសន្យាជាក់លាក់ពីការសន្យារបស់ខ្លួន ដែលមានចែងនៅក្រោម មាត្រា១៧ (ការបើកច្រកទីផ្សារ) មាត្រា១៨ (ប្រព្រឹត្តិកម្មជាតិ) និងមាត្រា១៩ (ការសន្យាបន្ថែម) ។ ពាក់ព័ន្ធនឹងវិស័យនានា ដែលការសន្យាត្រូវបានធ្វើឡើង ភាគីនីមួយៗត្រូវបញ្ជាក់អំពី៖
 - (ក) បណ្តាវិស័យ ដែលការសន្យាត្រូវបានធ្វើឡើង
 - (ខ) លក្ខខណ្ឌ ការកំណត់ លើការបើកច្រកទីផ្សារ
 - (គ) លក្ខខណ្ឌ និងគុណវុឌ្ឍិលើប្រព្រឹត្តិកម្មជាតិ
 - (ឃ) ការអនុវត្តផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹង ការសន្យាបន្ថែម និង
 - (ង) រយៈពេលសម្រាប់អនុវត្តកិច្ចសន្យាទាំងនេះ។
២. វិធានការដែលមិនស្របនឹងមាត្រា១៧ (ការបើកទីផ្សារ) និងមាត្រា១៨ (ប្រព្រឹត្តិកម្មជាតិ) ត្រូវចែងក្នុង តារាងដែលពាក់ព័ន្ធនឹងមាត្រា១៧ (ការបើកទីផ្សារ)។ ក្នុងករណីនេះ ការចែងបែបនោះ គឺជាការផ្តល់លក្ខខណ្ឌ ឬ គុណវុឌ្ឍិ ដល់មាត្រា១៨ (ប្រព្រឹត្តិកម្មជាតិ) ។
៣. ក្នុងករណីការសន្យាត្រូវបានធ្វើឡើងពាក់ព័ន្ធនឹងបម្លាស់ទីរូបវន្តបុគ្គល ការសន្យានោះត្រូវរួមបញ្ចូល ប្រភេទរូបវន្តបុគ្គលមួយ ឬ ច្រើន ដូចដែលមានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធស្តីពីបម្លាស់ទីរូបវន្តបុគ្គល យោងទៅលើ កថាខណ្ឌ១ នៃមាត្រានេះ ។
៤. តារាងសន្យាជាក់លាក់របស់បណ្តាភាគីត្រូវភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និងក្លាយជាផ្នែកស្នូល នៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ នៅពេលការចរចាត្រូវបានបញ្ចប់។

មាត្រា ២១

ការអនុវត្ត និងការបន្តការសន្យា

១. ភាគីឥណ្ឌា ត្រូវបង្កើតតារាងនៃការសន្យាជាក់លាក់តែមួយក្រោមមាត្រា២០ (តារាងនៃការសន្យាជាក់លាក់) ហើយត្រូវអនុវត្តចំពោះប្រទេសព្រុយណេ កម្ពុជា ឡាវ ម៉ាឡេស៊ី មីយ៉ាន់ម៉ា សិង្ហបុរី ថៃ និងវៀតណាម និងត្រូវ បង្កើតតារាងនៃការសន្យាជាក់លាក់ដាច់ដោយឡែកចំពោះប្រទេសឥណ្ឌូនេស៊ី និង ហ្វីលីពីន ។
២. ប្រទេសសមាជិកអាស៊ាននីមួយៗ ត្រូវបង្កើតតារាងនៃការសន្យាជាក់លាក់រៀងៗខ្លួនក្រោមមាត្រា ២០ (តារាងនៃការសន្យាជាក់លាក់) និងត្រូវអនុវត្តតារាងនេះចំពោះភាគីឥណ្ឌា និងសមាជិកអាស៊ានដទៃទៀត ។

មាត្រា ២២

ការអនុវត្តនៃការសន្យា

១. ភាគីមួយអាចកែប្រែ ឬដកចេញនូវការសន្យាណាមួយនៅក្នុងតារាងពេលណាក៏បាន បន្ទាប់ពីរយៈពេល បីឆ្នាំ គិតចាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលការសន្យានោះបានចូលជាធរមាន ក្នុងករណីដែល៖
 - (ក) ភាគីនោះជូនដំណឹងដល់គណៈកម្មាធិការចម្រុះផ្នែកសេវាកម្ម អំពីចេតនារបស់ខ្លួនក្នុងការកែប្រែ ឬ ដកចេញនូវការសន្យាមិនតិចជាងបីខែ មុនកាលបរិច្ឆេទនៃការអនុវត្តចំពោះការកែប្រែ ឬ ការ ដកចេញនោះ និង
 - (ខ) ភាគីនោះត្រូវ ចរចាជាមួយភាគីដែលរងការប៉ះពាល់ ដើម្បីឯកភាពគ្នាអំពីសំណងទូទាត់។

- ២. ដើម្បីសម្រេចបាននូវសំណងទូទាត់មួយ បណ្តាកាតីត្រូវធានាថា កម្រិតទូទៅនៃការសន្យា ត្រូវមានភាពអនុគ្រោះចំពោះពាណិជ្ជកម្មមិនតិចជាងអ្វីដែលធ្លាប់បានផ្តល់ក្នុងតារាងសន្យា កាលពីមុនពេលចរចានេះឡើយ។
- ៣. សំណងទូទាត់ណាមួយ ដែលអនុលោមតាមមាត្រានេះ នឹងត្រូវបានផ្តល់ជូនដោយឈរលើមូលដ្ឋានមិនរើសអើងចំពោះគ្រប់កាតីទាំងអស់។
- ៤. ប្រសិនបើកាតីពាក់ព័ន្ធមិនអាចសម្រេចបាននូវការព្រមព្រៀងគ្នាស្តីពីសំណងទូទាត់ណាមួយទេ បញ្ហានេះត្រូវដោះស្រាយក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងស្តីពីយន្តការដោះស្រាយវិវាទអាស៊ាន-ឥណ្ឌា។ កាតីដែលកែប្រែមិនត្រូវអនុវត្តការកែប្រែ ឬ ការដកចេញនូវការសន្យារបស់ខ្លួនឡើយ រហូតទាល់តែខ្លួនបានផ្តល់សំណងទូទាត់សមរម្យស្របតាមសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គការណាមួយរបស់សិន។
- ៥. ប្រសិនបើកាតីកែប្រែ អនុវត្តគម្រោងកែប្រែ ឬ ដកចេញនូវការសន្យារបស់ខ្លួន ហើយមិនស្របតាមសេចក្តីសម្រេចរបស់អង្គការណាមួយទេនោះ កាតីនានាដែលបានចូលរួមក្នុងការដោះស្រាយជម្លោះ អាចកែប្រែ ឬ ដកចេញនូវផលប្រយោជន៍នានាដែលសមមូល ដោយអនុលោមតាមសេចក្តីសម្រេចនោះ។ ទោះជាមានចែងក្នុងមាត្រា២១ (ការអនុវត្ត និងការបន្តការសន្យា) ក៏ដោយ ក៏ការកែប្រែ ឬ ការដកចេញបែបនេះអាចត្រូវបានអនុវត្តចំពោះតែកាតីកែប្រែប៉ុណ្ណោះ។

ផ្នែកទី ៤ ៖ បទប្បញ្ញត្តិផ្សេងៗ

មាត្រា ២៣

ទំនាក់ទំនងនៃកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀត

- ១. កាតីនីមួយៗអាងសាជាថ្មីនូវសិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចរបស់ខ្លួនជាមួយកាតីដទៃទៀតក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក និងកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងៗដែលកាតីទាំងនេះ ជាសមាជិក។
- ២. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ពុំត្រូវបកស្រាយ ដើម្បីប្រឆាំងនឹងសិទ្ធិ ឬកាតព្វកិច្ចណាមួយរបស់កាតីណាមួយដែលនៅក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងអង្គការពាណិជ្ជកម្មពិភពលោក និងកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងៗទៀត ដែលកាតីទាំងនោះជាសមាជិកឡើយ។
- ៣. ក្នុងករណីដែលមានភាពមិនស្របគ្នារវាងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និងកិច្ចព្រមព្រៀងផ្សេងទៀតដែលកាតីពីរ ឬ ច្រើនជាសមាជិក កាតីទាំងនោះត្រូវពិគ្រោះយោបល់គ្នាក្នុងគោលបំណងស្វែងរកដំណោះស្រាយសមស្របទៅវិញទៅមក។
- ៤. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ពុំបានរារាំងសមាជិកអាស៊ាននីមួយៗ ពីការចូលជាសមាជិកក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយជាមួយនឹងប្រទេសសមាជិកអាស៊ានមួយ ឬច្រើន និង/ឬ ជាមួយកាតីឥណ្ឌានោះទេ។
- ៥. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ មិនត្រូវយកទៅអនុវត្តលើកិច្ចព្រមព្រៀងណាមួយក្នុងចំណោមប្រទេសសមាជិកអាស៊ាន ឬ លើកិច្ចព្រមព្រៀងរវាងសមាជិកអាស៊ានណាមួយ និងឥណ្ឌា លើកលែងតែមានការឯកភាពពីបណ្តាកាតីនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនោះ។

មាត្រា ២៤

ឧបសម្ព័ន្ធ និងលិខិតុបករណ៍គតិយុត្តិធម៌ពេលអនាគត

- ១. ឧបសម្ព័ន្ធជាផ្នែកស្នូលមួយនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ
- ២. បណ្តាកាតិកាអនុម័តលិខិតុបករណ៍គតិយុត្តិធម៌ពេលអនាគត ដោយអនុលោមតាមបទប្បញ្ញត្តិនានានៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ រួមទាំងបទប្បញ្ញត្តិទាំងឡាយណាដែលបានស្នើដោយគណៈកម្មាធិការចម្រុះសេវាកម្ម ។ នៅពេលចូលជាធរមាន លិខិតុបករណ៍ទាំងនេះគឺជាផ្នែកស្នូលមួយនៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។

មាត្រា ២៥

មន្ត្រីសម្រាប់ទំនាក់ទំនង

- ១. ភាគីនីមួយៗត្រូវចាត់តាំងមន្ត្រីសម្រាប់ទំនាក់ទំនង ដើម្បីសម្រួលទំនាក់ទំនងរវាងបណ្តាកាតិកា លើរាល់បញ្ហាដែលត្រូវបានគ្របដណ្តប់ដោយកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ រួមបញ្ចូលទាំងការផ្លាស់ប្តូរព័ត៌មានទាក់ទងនឹងការអនុវត្ត និងការប្រតិបត្តិកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។
- ២. នៅពេលមានសំណើរបស់ភាគីណាមួយ មន្ត្រីសម្រាប់ទំនាក់ទំនងរបស់ភាគីដែលត្រូវបានស្នើត្រូវកំណត់ការិយាល័យ ឬ មន្ត្រីទទួលខុសត្រូវលើបញ្ហានេះ និងជួយសម្របសម្រួលដល់ទំនាក់ទំនងជាមួយភាគីស្នើសុំ។

មាត្រា ២៦

គណៈកម្មាធិការចម្រុះសេវាកម្ម

- ១. គណៈកម្មាធិការចម្រុះសេវាកម្ម ត្រូវបង្កើតឡើងក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ក្នុងរយៈពេលមួយឆ្នាំ បន្ទាប់ពីការចូលជាធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។
- ២. មុខងារនៃគណៈកម្មាធិការចម្រុះសេវាកម្មមានដូចជា៖
 - (ក) ពិនិត្យឡើងវិញនូវការអនុវត្ត និងការប្រតិបត្តិកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ
 - (ខ) ធ្វើរបាយការណ៍ទៅបណ្តាកាតិកាពីការអនុវត្ត និងការប្រតិបត្តិកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ
 - (គ) ពិចារណា និងផ្តល់អនុសាសន៍ដល់បណ្តាកាតិកា ពីវិសោធនកម្មទាំងឡាយលើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ
 - (ឃ) ត្រួតពិនិត្យ និងសម្របសម្រួលកិច្ចការរបស់អនុគណៈកម្មាធិការទាំងអស់ ដែលបានបង្កើតឡើងក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និង
 - (ង) អនុវត្តមុខងារផ្សេងៗទៀត តាមការឯកភាពពីភាគីទាំងអស់។
- ៣. គណៈកម្មាធិការចម្រុះសេវាកម្ម៖
 - (ក) ត្រូវមានសមាសភាពតំណាងពីភាគីនីមួយៗ និង
 - (ខ) អាចបង្កើតអនុគណៈកម្មាធិការ និងប្រគល់ទំនួលខុសត្រូវដល់អនុគណៈកម្មាធិការនោះ។

មាត្រា ២៧

ការពិនិត្យមើលឡើងវិញ

គណៈកម្មាធិការចម្រុះសេវាកម្ម ត្រូវជួបប្រជុំគ្នារយៈពេលមួយឆ្នាំបន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទនៃការចូលជា ធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដើម្បីពិនិត្យមើលឡើងវិញនូវការអនុវត្ត និងការប្រតិបត្តិកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ឬ ដូចដែលបានឯកភាពគ្នាទៅវិញទៅមក។ បន្ទាប់ពីនោះមក រៀងរាល់ពីរឆ្នាំម្តង ឬ ក្នុងរយៈពេលសមស្របមួយ គណៈកម្មាធិការចម្រុះសេវាកម្មត្រូវពិនិត្យឡើងវិញលើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ក្នុងគោលបំណងធ្វើសេរីភាវូបនីយកម្ម ជាបន្តបន្ទាប់លើពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្ម ក៏ដូចជាការបង្កើតវិន័យ និងការចាត់ចែងសន្យាបន្តបន្ទាប់ ដូចដែល បានឯកភាពគ្នា ដើម្បីសម្រួលដល់ការលុបបំបាត់ការរើសអើងដែលនៅមានរវាងបណ្តាកាតីទាក់ទងពាណិជ្ជកម្ម សេវាកម្មនៅក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ រួមទាំងឧបសម្ព័ន្ធស្តីពីបម្លាស់ទីរូបវន្តបុគ្គលផងដែរ។

មាត្រា ២៨

ឧបសម្ព័ន្ធស្តីពីបម្លាស់ទីរូបវន្ត

- ១. ឧបសម្ព័ន្ធនានារបស់ GATS ដូចជា ឧបសម្ព័ន្ធស្តីពីបម្លាស់ទីរូបវន្តបុគ្គលដែលផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្ម ឧបសម្ព័ន្ធ ស្តីពីសេវាកម្មដឹកជញ្ជូនផ្លូវអាកាស ឧបសម្ព័ន្ធស្តីពីសេវាកម្មហិរញ្ញវត្ថុ និងឧបសម្ព័ន្ធស្តីពីទូរគមនាគមន៍ ត្រូវ អនុវត្តលើកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ទោះជាមានការកែប្រែក៏ដោយ (mutatis mutandis)។
- ២. កិច្ចព្រមព្រៀងនេះត្រូវរួមបញ្ចូល (ក) ឧបសម្ព័ន្ធនានាដែលរួមបញ្ចូលនូវឧបសម្ព័ន្ធស្តីពីបម្លាស់ទីរូបវន្ត បុគ្គលដែលបានឯកភាពគ្នាក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ព្រមទាំងមតិកាណាដែលជាផ្នែកស្នូលមួយនៃកិច្ចព្រមព្រៀង នេះ និង (ខ) រាល់លិខិតុបករណ៍គតិយុត្តិភាពពេលអនាគតដែលត្រូវបានឯកភាព ដោយអនុលោមតាមកិច្ចព្រម ព្រៀងនេះ។
- ៣. លើកលែងតែមានចែងក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ បើមិនដូច្នោះទេ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ឬ សកម្មភាពណាមួយ ដែលបានធ្វើឡើងក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ពុំមានឥទ្ធិពល ឬ ធ្វើមោឃភាពដល់សិទ្ធិ និងកាតព្វកិច្ចនានារបស់ កាតីនោះ ក្នុងនាមជាសមាជិកក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងដែលមានស្រាប់ ។

មាត្រា ២៩

វិសោធនកម្ម

កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ អាចត្រូវបានធ្វើវិសោធនកម្មតាមរយៈការព្រមព្រៀងគ្នាជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ រវាង បណ្តាកាតី ហើយវិសោធនកម្មទាំងនេះ ត្រូវចូលជាធរមាននៅកាលបរិច្ឆេទមួយដែលបានឯកភាពគ្នាដោយកាតី ទាំងអស់ ។

មាត្រា ៣០

ដំណោះស្រាយវិវាទ

លុះត្រាតែមានចែងក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ វិវាទទាំងឡាយណាដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការបកស្រាយ ការអនុវត្ត ឬ ការប្រើប្រាស់កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវដោះស្រាយតាមរយៈនីតិវិធី និងយន្តការដែលបានកំណត់ក្នុងកិច្ច ព្រមព្រៀងស្តីពីយន្តការដោះស្រាយវិវាទអាស៊ាន-ឥណ្ឌា។

មាត្រា ៣១
ការបដិសេធអត្តប្រយោជន៍

ភាគីមួយ អាចបដិសេធអត្តប្រយោជន៍ពីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ៖

- (ក) ចំពោះការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្ម ប្រសិនបើសេវាកម្មនេះត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ពី ឬនៅក្នុងដែនដីនៃភាគីក្រៅកិច្ចព្រមព្រៀង។
- (ខ) ចំពោះករណីការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មដឹកជញ្ជូនតាមសមុទ្រ ប្រសិនបើសេវាកម្មនេះត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់តាមរយៈ៖
 - i. នាវាដែលបានចុះបញ្ជីក្រោមច្បាប់របស់ភាគីក្រៅកិច្ចព្រមព្រៀង
 - ii. រូបវន្តបុគ្គលនៃភាគីក្រៅកិច្ចព្រមព្រៀង ដែលធ្វើប្រតិបត្តិការ និង/ឬ ប្រើប្រាស់នាវាទាំងមូល ឬមួយផ្នែក។
- (គ) ចំពោះអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មណាមួយនៃភាគីដទៃទៀត៖
 - i. ក្នុងករណីអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មជារូបវន្តបុគ្គល ដែលរូបវន្តបុគ្គលនោះមិនមែនជា “រូបវន្តបុគ្គលរបស់ភាគីផ្សេងទៀត” ដូចបានកំណត់ក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ និង
 - ii. ក្នុងករណីអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មជា នីតិបុគ្គល ដែលនីតិបុគ្គលនោះមិនមែនជា “នីតិបុគ្គលរបស់ភាគីផ្សេងទៀត” ដូចបានកំណត់ក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ។

មាត្រា ៣២
ការចូលជាធរមាន

- ១. ភាគីនីមួយៗត្រូវជូនដំណឹងដល់ភាគីផ្សេងទៀតជាលាយលក្ខណ៍ ក្នុងរយៈពេលបញ្ចប់នីតិវិធីផ្ទៃក្នុងដែលចាំបាច់សម្រាប់ការចូលជាធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ។ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី០១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៥ ចំពោះភាគីទាំងឡាយណាដែលបានធ្វើការជូនដំណឹងនេះ ក្នុងករណីប្រទេសឥណ្ឌា រួមនឹងប្រទេសសមាជិកអាស៊ានយ៉ាងតិចបួន (៤) ប្រទេសបានជូនដំណឹង ត្រឹមកាលបរិច្ឆេទខាងលើ។
- ២. ក្នុងករណីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះមិនអាចចូលជាធរមាននៅថ្ងៃទី០១ ខែកក្កដា ឆ្នាំ២០១៥ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះត្រូវចូលជាធរមាន ចំពោះភាគីទាំងឡាយណាដែលបានជូនដំណឹងដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រានេះ ក្នុងអំឡុងពេលហុកសិប (៦០) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលប្រទេសឥណ្ឌា និងប្រទេសសមាជិកអាស៊ានយ៉ាងតិចបួន (៤) ប្រទេស បានធ្វើការជូនដំណឹងដូចមានចែងក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រានេះ។
- ៣. បន្ទាប់ពីការចូលជាធរមាននៃកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដោយអនុលោមតាមកថាខណ្ឌទី១ ឬ ទី២ នៃមាត្រានេះ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ត្រូវចូលជាធរមានចំពោះភាគីណា ដែលបានជូនដំណឹង ក្នុងរយៈពេលហុកសិប (៦០) ថ្ងៃ បន្ទាប់ពីកាលបរិច្ឆេទដែលបានជូនដំណឹងនេះ យោងតាមកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រានេះ។

^{១១} ដើម្បីឱ្យកាន់តែច្បាស់ ពាក្យ “តម្រូវការផ្ទៃក្នុង” អាចរួមបញ្ចូលទាំងការទទួលបាន សេចក្តីអនុញ្ញាតពីរដ្ឋាភិបាល ឬសេចក្តីអនុញ្ញាតពីរដ្ឋសភា អាស្រ័យតាមច្បាប់ក្នុងស្រុក។

**មាត្រា ៣៣
ការតម្កល់ទុក**

ចំពោះប្រទេសសមាជិកអាស៊ាន កិច្ចព្រមព្រៀងនេះត្រូវដាក់តម្កល់នៅអគ្គលេខាធិការអាស៊ាន ដែលនឹងផ្តល់សេចក្តីចម្លងដោយមានការបញ្ជាក់ត្រឹមត្រូវ ជូនទៅប្រទេសជាសមាជិកនីមួយៗ។

**មាត្រា ៣៤
ការចាត់ចេញ និងការបញ្ចប់**

- ១. ភាគីណាមួយអាចដកខ្លួនចេញពីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ដោយធ្វើការជូនដំណឹងជាមុនក្នុងអំឡុងពេល ១២ ខែ ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅកាន់ភាគីទាំងអស់។
- ២. ដោយអនុលោមតាមកថាខណ្ឌទី១ កិច្ចព្រមព្រៀងនេះនឹងត្រូវបញ្ចប់ក្នុងករណី៖
 - (ក) ភាគីណាមួយដកខ្លួនចេញ ឬ
 - (ខ) កិច្ចព្រមព្រៀងនេះចូលជាធរមាន ដោយមានសមាជិកអាស៊ានតិចជាងបួនប្រទេសចូលរួម
- ៣. ភាគីដទៃទៀតអាចធ្វើការស្នើសុំកិច្ចពិគ្រោះយោបល់ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ លើបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនានា ដែលអាចកើតឡើងដោយសារការចាកចេញពីកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ក្នុងអំឡុងពេល ៦០ ថ្ងៃ ក្រោយកាលបរិច្ឆេទនៃការទទួលបានសេចក្តីជូនដំណឹងដូចក្នុងកថាខណ្ឌទី១ នៃមាត្រានេះ។ ភាគីដែលត្រូវបានស្នើ ត្រូវចូលរួមក្នុងកិច្ចពិគ្រោះយោបល់នេះដោយស្មោះស្ម័គ្រនៅពេលទទួលបានសំណើនេះ ។

ជានស្តីភាព ហត្ថលេខីខាងក្រោម ដែលទទួលបានសិទ្ធិប្រទានពេញលេញពីរដ្ឋាភិបាលរបស់ខ្លួន បានចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចព្រមព្រៀងពាណិជ្ជកម្មសេវាកម្ម ក្រោមកិច្ចព្រមព្រៀងក្របខ័ណ្ឌស្តីពីកិច្ចសហប្រតិបត្តិការសេដ្ឋកិច្ចគ្រប់ជ្រុងជ្រោយ រវាងសមាគមប្រជាជាតិអាស៊ីអាគ្នេយ៍ និងសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌា ។

ធ្វើនៅ ទីក្រុងណៃពិដោ ប្រទេសមីយ៉ាន់ម៉ា ថ្ងៃទីដប់បី ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំពីរពាន់ដប់បួន ក្នុងឯកសារចម្លងច្បាប់ដើមចំនួនពីរភាសាអង់គ្លេស ។

តំណាងរដ្ឋាភិបាលព្រុយណេដារូហ្សាឡឹម
លីម ចុកសេង
រដ្ឋមន្ត្រីទីពីរនៃក្រសួងការបរទេស និងពាណិជ្ជកម្ម

តំណាងរដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌា
ណីម៉ាឡា ស៊ីតហារ៉ាម៉ាន់
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម និងឧស្សាហកម្ម

តំណាងរាជរដ្ឋាភិបាលព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ស៊ុន ចាន់ថុល
ទេសរដ្ឋមន្ត្រី រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

តំណាងរដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋឥណ្ឌូនេស៊ី
មូហាម៉េដ លូតហ្វី
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

តំណាងរដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋប្រជាធិបតេយ្យប្រជាមានិតឡាវ
ខែមម៉ានី ភុលស៊ីណា
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម

តំណាងរដ្ឋាភិបាលម៉ាឡេស៊ី
មូស្តាផា មូហាម៉េដ
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្មអន្តរជាតិ និងឧស្សាហកម្ម

តំណាងរដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋសហភាពមីយ៉ាន់ម៉ា
កាន ហ្សាវ
រដ្ឋមន្ត្រីសហភាពក្រសួងផែនការជាតិ និងអភិវឌ្ឍន៍សេដ្ឋកិច្ច

តំណាងរដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋហ្វីលីពីន
ហ្គ្រីកហ្គី ល. ដូមីនហ្គូ
រដ្ឋលេខាធិការពាណិជ្ជកម្ម និងឧស្សាហកម្ម

តំណាងរដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋសិង្ហបុរី
លីម ហាងយ៉ុង
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម និងឧស្សាហកម្ម

តំណាងរាជរដ្ឋាភិបាលព្រះរាជាណាចក្រថៃ
ជុទិម៉ា ប៊ុនយ៉ាផ្រាជាត់សារ៉ា
រដ្ឋលេខាធិការអចិន្ត្រៃយ៍ និងជារដ្ឋមន្ត្រីស្តីទីក្រសួងពាណិជ្ជកម្ម

តំណាងរដ្ឋាភិបាលសាធារណរដ្ឋសង្គមនិយមវៀតណាម
វូ ហ្វីហ្វាង
រដ្ឋមន្ត្រីក្រសួងឧស្សាហកម្ម និងពាណិជ្ជកម្ម

ឧបសម្ព័ន្ធស្តីពីបង្គាប់នៃរូបវន្តបុគ្គល

សម្រាប់គោលបំណងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះគឺ៖

- (ក) **អ្នកទស្សនកិច្ចធុរកិច្ច** សំដៅលើរូបវន្តបុគ្គលដែលមានបំណងចូលដែនដីរបស់ភាគីដទៃទៀតជាបណ្តោះអាសន្ន ហើយដែលលាភការរបស់ខ្លួនទទួលបានមកពីក្រៅដែនដីនៃភាគីដទៃទៀតនោះ៖
 - i. ដើម្បីចរចាការលក់ទំនិញ ឬ ការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មជំនួសមុខឲ្យអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មណាមួយនៃភាគីណាមួយ ដែលការចរចានោះពុំមានជាប់ទាក់ទងនឹងដំណើរការលក់ដោយផ្ទាល់ទៅកាន់សាធារណជនទូទៅ ហើយតំណាងអ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មនោះពុំមានជាប់ទាក់ទងនឹងការផ្តល់សេវាកម្មដោយផ្ទាល់ ឬ
 - ii. ជានិយោជិករបស់នីតិបុគ្គលណាមួយដែលមានឋានៈជាអ្នកគ្រប់គ្រង ជានាយកប្រតិបត្តិ ឬ ជាអ្នកឯកទេស (ដូចបានផ្តល់និយមន័យក្នុងកថាខណ្ឌ (គ.i) (គ.ii) និង(គ.iii) នៃឧបសម្ព័ន្ធនេះ) ដែលមានគោលបំណងបង្កើតការវិនិយោគ ឬ ដាក់ការិយាល័យតំណាងពាណិជ្ជកម្មណាមួយសម្រាប់នីតិបុគ្គលនោះ នៅក្នុងបូរណភាពដែនដីរបស់ភាគីមួយទៀត ឬ
 - iii. ក្នុងគោលបំណងបង្កើតការវិនិយោគ ឬ ដាក់ការិយាល័យតំណាងពាណិជ្ជកម្ម ឬ
 - iv. ក្នុងគោលបំណងចូលរួមកិច្ចចរចាធុរកិច្ច ឬ កិច្ចប្រជុំធុរកិច្ច។
- (ខ) **អ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មជាប់កិច្ចសន្យា**^{១១} សំដៅលើនិយោជិកណាម្នាក់របស់នីតិបុគ្គលនៃភាគីណាមួយដែលពុំមានការិយាល័យតំណាងពាណិជ្ជកម្មនៅក្នុងដែនដីរបស់ភាគីដទៃទៀត ហើយសេវាកម្មរបស់ខ្លួនត្រូវបានផ្គត់ផ្គង់ក្នុងដែនដីរបស់ភាគីដទៃទៀត គឺជាអ្នកដែល៖
 - i. ចូលដែនដីរបស់ភាគីដទៃទៀតជាបណ្តោះអាសន្ន ក្នុងបំណងប្រតិបត្តិសេវាកម្មណាមួយដោយអនុលោមតាមកិច្ចសន្យាមួយ ឬ ច្រើនរវាងនិយោជិករបស់ខ្លួន និងអ្នកប្រើប្រាស់សេវាកម្មម្នាក់ ឬ ច្រើននាក់^{១២} នៅក្នុងដែនដីរបស់ភាគីដទៃទៀតនោះ
 - ii. ទទួលបានលាភការពីនិយោជិករបស់ខ្លួន និង
 - iii. ត្រូវមានវិជ្ជាជីវៈសមស្របនិងលក្ខណសម្បត្តិផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹងសេវាកម្ម ដែលនឹងត្រូវប្រតិបត្តិ ហើយក្នុងករណីចាំបាច់ត្រូវមានការចុះបញ្ជីជាមួយនឹងអង្គការពន្ធដារពាក់ព័ន្ធ។
- (គ) **អ្នកជំនាញបច្ចេកទេសជាន់ខ្ពស់**ដែលផ្ទេរមកបម្រើការបណ្តោះអាសន្ន សំដៅលើនិយោជិករបស់នីតិបុគ្គលណាមួយនៃភាគីណាមួយ ដូចដែលបានពន្យល់នៅក្នុងកិច្ចព្រមព្រៀងនេះ ហើយជា

^{១១} ដើម្បីឲ្យកាន់តែច្បាស់ ករណីប្រទេសហ្វីលីពីន អ្នកផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មជាប់កិច្ចសន្យា គឺសំដៅលើអត្តសញ្ញាណខាងលើនេះ ហើយមានអត្តសញ្ញាណ បន្ថែមដូចជា (ក) ជានាយកប្រតិបត្តិ ឬជាអ្នកគ្រប់គ្រង ឬជាអ្នកឯកទេស ដូចដែលមានបញ្ជាក់ក្នុងតារាងសន្យារបស់ហ្វីលីពីន និង (ខ) ជានិយោជិករបស់នីតិបុគ្គលណាមួយ ដែលបាននឹងកំពុងបម្រើការក្នុងរយៈពេលណាមួយដូចបានបញ្ជាក់ក្នុងតារាងសន្យានៃភាគីនីមួយៗតាំងពីមុនកាលបរិច្ឆេទនៃការដាក់សំណើដើម្បីសុំចូល ឬស្នាក់នៅក្នុងដែនដីនោះ។

^{១២} ក្នុងករណីប្រទេសឥណ្ឌូណេស៊ី ថៃ និងវៀតណាម អ្នកប្រើប្រាស់សេវាកម្មម្នាក់ឬច្រើននាក់ត្រូវតែជានីតិបុគ្គល។

អ្នកដែលត្រូវបានផ្ទេរជាបណ្តោះអាសន្ន ដើម្បីផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្មតាមរយៈការិយាល័យតំណាង ពាណិជ្ជកម្មនៅក្នុងដែនដីរបស់ភាគីដទៃទៀត ព្រមទាំងជានិយោជិករបស់នីតិបុគ្គលនោះក្នុង រយៈពេលដូចដែលបានបញ្ជាក់នៅក្នុងតារាងសន្យា និងជា៖

- i. **នាយកប្រតិបត្តិ :** សំដៅលើរូបវន្តបុគ្គលក្នុងអង្គការមួយ ដែលដឹកនាំការគ្រប់គ្រងរបស់ អង្គការនោះ ហើយមានអាចធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តនិងទទួល តែការត្រួតពិនិត្យទូទៅ ឬ គ្រប់គ្រងដោយផ្ទាល់ពីថ្នាក់ប្រតិបត្តិខ្ពស់ជាង ពីក្រុមប្រឹក្សាភិបាលឬ ម្ចាស់ភាគហ៊ុនរបស់ អាជីវកម្មតែប៉ុណ្ណោះ។ នាយកប្រតិបត្តិមិនអនុវត្តកិច្ចការដោយផ្ទាល់សម្រាប់ការផ្តល់ សេវាកម្មឡើយ ប៉ុន្តែដើម្បីគាំទ្រដល់ដំណើរការប្រតិបត្តិគ្រួសាររបស់ខ្លួន ដូចដែលបាន រៀបរាប់ពីខាងដើម នាយកប្រតិបត្តិ មិនត្រូវបានរារាំង ពីការអនុវត្តការងារផ្សេងៗដែល ចាំបាច់សម្រាប់ការផ្តល់សេវាកម្មឡើយ។
- ii. **អ្នកគ្រប់គ្រង :** សំដៅលើរូបវន្តបុគ្គលនៅក្នុងអង្គការ ដែលដឹកនាំជាចម្បងលើអង្គការ នាយកដ្ឋាន ផ្នែកមួយៗ ហើយអនុវត្តមុខងារគ្រប់គ្រង និងមុខងារត្រួតពិនិត្យលើផ្នែក ផ្សេងៗ និយោជិកថ្នាក់គ្រប់គ្រង ឬបុគ្គលិកជំនាញ ដោយមិនរួមបញ្ចូលអ្នកគ្រប់គ្រង ថ្នាក់ទី១ទេ លុះត្រាតែបុគ្គលិកដែលត្រូវគេគ្រប់គ្រងនោះជាបុគ្គលិកជំនាញ ហើយមិន រាប់បញ្ចូលផងដែរនូវបុគ្គលិកដែលបំពេញកិច្ចការចាំបាច់នានាសម្រាប់ការផ្គត់ផ្គង់សេវាកម្ម ប៉ុន្តែដើម្បីគាំទ្រដល់ដំណើរការប្រតិបត្តិគ្រួសាររបស់ខ្លួនដូចដែលបានរៀបរាប់ពីខាងដើម ក្នុងន័យនេះ ក៏មិនបានរារាំងអ្នកគ្រប់គ្រងមិនឲ្យអនុវត្តការងារផ្សេងៗដែលចាំបាច់ សម្រាប់ការផ្តល់សេវាកម្មឡើយ។
- iii. **អ្នកឯកទេស :** សំដៅលើរូបវន្តបុគ្គលនៅក្នុងអង្គការដែលមានចំណេះដឹងកម្រិតខ្ពស់លើ ជំនាញ មានសារៈសំខាន់សម្រាប់ការបង្កើត/ការផ្តល់សេវាកម្ម និង/ឬ មានចំណេះដឹងពាក់ ព័ន្ធនឹងសេវាកម្ម បរិក្ខារស្រាវជ្រាវ បច្ចេកទេស ឬការគ្រប់គ្រងរបស់អង្គការនោះ។ អ្នកឯកទេសអាចរួមបញ្ចូលដោយមិនកំណត់តែចំពោះសមាជិកនៃអង្គការជំនាញវិជ្ជាជីវៈ ដែលមានអាជ្ញាប័ណ្ណណាមួយ។

**AGREEMENT ON TRADE IN SERVICES UNDER
THE FRAMEWORK AGREEMENT ON
COMPREHENSIVE ECONOMIC COOPERATION
BETWEEN THE ASSOCIATION OF SOUTHEAST ASIAN
NATIONS AND THE REPUBLIC OF INDIA**

PREAMBLE

The Governments of Brunei Darussalam (Brunei Darussalam), the Kingdom of Cambodia (Cambodia), the Republic of Indonesia (Indonesia), the Lao People's Democratic Republic (Lao PDR), Malaysia, the Republic of the Union of Myanmar (Myanmar), the Republic of the Philippines (Philippines), the Republic of Singapore (Singapore), the Kingdom of Thailand (Thailand) and the Socialist Republic of Viet Nam (Viet Nam), Member States of the Association of Southeast Asian Nations (collectively, "ASEAN" or "ASEAN Member States", or individually, "ASEAN Member State"), and the Republic of India (India);

RECALLING the Framework Agreement on Comprehensive Economic Cooperation between the Association of Southeast Asian Nations and the Republic of India ("the Framework Agreement") signed by the Heads of Government/State of ASEAN Member States and India in Bali, Indonesia on the 8th day of October 2003 and the Protocol to Amend the Framework Agreement on Comprehensive Economic Cooperation between the Association of Southeast Asian Nations and the Republic of India, signed in Bangkok, Thailand on the 13th day of August 2009;

RECALLING that Article 4 of the Framework Agreement calls on ASEAN and India to progressively liberalise and eliminate substantially all discrimination and/or prohibition of new or more discriminatory measures with respect to trade in services between the Parties, and to expand the depth and scope of such trade with substantial coverage beyond those undertaken by the Parties under the General Agreement on Trade in Services of the World Trade Organization (WTO);

STRIVING to enhance cooperation in services between the Parties in order to improve efficiency and competitiveness, as well as to diversify the supply and distribution of services of the respective service suppliers of the Parties, for implementation in accordance with the timeframes to be mutually agreed by the Parties to the Framework Agreement;

RECALLING the instruction from the ASEAN Economic Ministers (AEM) – India Consultations held on the 28th day of August 2008 in Singapore for officials to commence, as soon as possible, negotiations on trade in services and investment as a single undertaking, and to work towards the conclusion of substantive discussions on these two agreements by 2009 to bring about a complete ASEAN-India Comprehensive Economic Cooperation Agreement;

REAFFIRMING that Article 2 of the Framework Agreement has provisions for special and differential treatment to Cambodia, Lao PDR, Myanmar, and Viet Nam; and for flexibility to the Parties to address their sensitive areas with such flexibilities to be negotiated and mutually agreed based on the principle of reciprocity and mutual benefits;

RECOGNISING the right of the Parties to regulate, and to introduce new regulations, on the supply of services in their respective territories in order to meet national policy objectives and, given asymmetries existing with respect to the degree of development of services regulation within the

Parties, the particular need of the Parties to exercise this right;

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

PART I: SCOPE AND DEFINITIONS

**ARTICLE 1
Scope**

- 1. This Agreement applies to measures by the Parties affecting trade in services.
- 2. This Agreement shall not apply to:
 - (a) services supplied in the exercise of governmental authority within the territory of each Party;
 - (b) laws, regulations, or requirements governing the procurement by governmental agencies of services purchased for governmental purposes and not with a view to commercial resale or with a view to use in the supply of services for commercial sale; and
 - (c) cabotage in maritime transport services.

**ARTICLE 2
Definitions**

For the purposes of this Agreement:

- (a) **a service supplied in the exercise of governmental authority** means any service which is supplied neither on a commercial basis, nor in competition with one or more service suppliers;

- (b) **commercial presence** means any type of business or professional establishment, including through:
 - (i) the constitution, acquisition or maintenance of a juridical person, or
 - (ii) the creation or maintenance of a branch or a representative office,
 within the territory of a Party for the purpose of supplying a service;
- (c) **direct taxes** comprise all taxes on total income, on total capital or on elements of income or of capital, including taxes on gains from the alienation of property, taxes on estates, inheritances and gifts, and taxes on the total amounts of wages or salaries paid by enterprises, as well as taxes on capital appreciation;
- (d) **GATS** means the General Agreement on Trade in Services;
- (e) **juridical person** means any legal entity duly constituted or otherwise organised under applicable law, whether for profit or otherwise, and whether privately-owned or governmentally-owned, including any corporation, trust, partnership, joint venture, sole proprietorship, or association;
- (f) **juridical person of another Party** means a juridical person which is either:
 - (i) constituted or otherwise organised under the law of that other Party, and is engaged in substantive business operations in the territory of that Party or any other Party; or

- (ii) in the case of the supply of a service through commercial presence, owned or controlled by:
 - (AA) natural persons of that Party; or
 - (BB) juridical persons of that other Party identified under subparagraph (i);
- (g) a **juridical person** is:
 - (i) “owned” by persons of a Party if more than 50 per cent of the equity interest in it is beneficially owned by persons of that Party;
 - (ii) “controlled” by persons of a Party if such persons have the power to name a majority of its directors or otherwise to legally direct its actions;
 - (iii) “affiliated” with another person when it controls, or is controlled by, that other person; or when it and the other person are both controlled by the same person;
- (h) **licensing procedures** means administrative or procedural rules that a natural or a juridical person, seeking authorisation to supply a service, including the amendment or renewal of a license, must adhere to in order to demonstrate compliance with licensing requirements;
- (i) **licensing requirements** means substantive requirements, other than qualification requirements, with which a natural or a juridical person is required to comply in order to obtain, amend, or renew authorisation to supply a service;
- (j) **measure** means any measure by a Party, whether in the form of a law, regulation, rule, procedure, decision, administrative action, or any other form;

- (k) **measures by Parties** means measures taken by:
 - (i) central, regional, or local governments and authorities; and
 - (ii) non-governmental bodies in the exercise of powers delegated by central, regional or local governments or authorities;

In fulfilling its obligations and commitments under the Agreement, each Party shall take such reasonable measures as may be available to it to ensure their observance by regional and local governments and authorities and non-governmental bodies within its territory;

- (l) **measures by Parties affecting trade in services** include measures in respect of:
 - (i) the purchase, payment, or use of a service;
 - (ii) the access to and use of, in connection with the supply of a service, services which are required by the Parties to be offered to the public generally;
 - (iii) the presence, including commercial presence, of persons of a Party for the supply of a service in the territory of another Party;
- (m) **monopoly supplier of a service** means any person, public or private, which in the relevant market of the territory of a Party is authorised or established formally or in effect by that Party as the sole supplier of that service;

- (n) **natural person of another Party** means a natural person who resides in the territory of that other Party or elsewhere, and who under the law of that other Party:
 - (i) is a national of that other Party; or
 - (ii) has the right of permanent residence¹ in that other Party, in the case of a Party which accords substantially the same treatment to its permanent residents as it does to its nationals in respect of measures affecting trade in services, as notified after the entry into force of this Agreement provided that no Party is obliged to accord to such permanent residents treatment more favourable than would be accorded by that other Party to such permanent residents. Such notification shall include the assurance to assume, with respect to the permanent residents, in accordance with its laws and regulations, the same responsibilities that other Party bears with respect to its nationals;
- (o) **Parties** means the ASEAN Member States and India, collectively;
- (p) **Party** means an ASEAN Member State or India;
- (q) **person** means either a natural person or a juridical person;

¹ In the case of Cambodia, Indonesia, Lao PDR, Myanmar, Thailand, Viet Nam, and India, natural person of another Party shall be limited to a natural person who resides in the territory of that other Party or elsewhere and who under the law of that other Party is a national of that other Party. Therefore, in line with the principle of reciprocity, this Agreement shall not apply to the permanent residents of Cambodia, Indonesia, Lao PDR, Myanmar, Thailand, Viet Nam, and India. Once any of these Parties enacts its domestic law on the treatment of permanent residents of another Party or non-party, there shall be negotiations on the issue of whether to include permanent residents in the coverage of natural person under this Agreement in respect of that Party.

- (r) **qualification procedures** means administrative or procedural rules that a natural person must adhere to in order to demonstrate compliance with qualification requirements, for the purpose of obtaining authorisation to supply a service;
- (s) **qualification requirements** means substantive requirements relating to the competence of a natural person to supply a service, and which are required to be demonstrated for the purpose of obtaining authorisation to supply a service;
- (t) **sector** of a service means,
 - (i) with reference to a specific commitment, one or more, or all, subsectors of that service, as specified in a Party's Schedule,
 - (ii) otherwise, the whole of that service sector, including all of its subsectors;
- (u) **services** includes any service in any sector except services supplied in the exercise of governmental authority;
- (v) **service consumer** means any person that receives or uses a service;
- (w) **service of another Party** means a service which is supplied,
 - (i) from or in the territory of that other Party, or in the case of maritime transport, by a vessel registered under the laws of that other Party, or by a person of that other Party which supplies the service through the operation of a vessel and/or its use in whole or in part; or

- (ii) in the case of the supply of a service through commercial presence or through the presence of natural persons, by a service supplier of that other Party;
- (x) **service supplier** means any person that supplies a service;²
- (y) **supply of a service** includes the production, distribution, marketing, sale and delivery of a service;
- (z) **technical standards** means measures that lay down the characteristics of a service or the manner in which it is supplied. Technical standards also include the procedures relating to the enforcement of such standards;
- (aa) **trade in services** is defined as the supply of a service:
 - (i) from the territory of a Party into the territory of any other Party (“cross-border”);
 - (ii) in the territory of a Party to the service consumer of any other Party (“consumption abroad”);
 - (iii) by a service supplier of a Party, through commercial presence in the territory of any other Party (“commercial presence”);
 - (iv) by a service supplier of a Party, through presence of natural persons of a Party in the territory of any other Party (“presence of natural persons”).

² Where the service is not supplied directly by a juridical person but through other forms of commercial presence such as a branch or a representative office, the service supplier (i.e. the juridical person) shall, nonetheless, through such presence be accorded the treatment provided for service suppliers under this Agreement. Such treatment shall be extended to the presence through which the service is supplied and need not be extended to any other parts of the supplier located outside the territory where the service is supplied.

PART II: OBLIGATIONS AND DISCIPLINES

**ARTICLE 3
Transparency**

1. Each Party shall publish promptly and, except in emergency situations, at the latest by the time of their entry into force, all relevant measures of general application which pertain to or affect the operation of this Agreement. International agreements pertaining to or affecting trade in services to which a Party is a signatory shall also be published.
2. Where publication as referred to in paragraph 1 of this Article is not practicable, such information shall be made otherwise publicly available.
3. Each Party shall respond promptly to all requests by any other Party for specific information on any of its measures of general application or international agreements within the meaning of paragraph 1 of this Article. Each Party shall also establish one or more enquiry points to provide specific information to any other Party, upon request, on all such matters.

**ARTICLE 4
Disclosure of Confidential Information**

Article III *bis* of the GATS is, *mutatis mutandis*, incorporated into and shall form an integral part of this Agreement.

ARTICLE 5
Domestic Regulation

1. In sectors where specific commitments are undertaken under Part III of this Agreement, each Party shall ensure that all measures of general application affecting trade in services are administered in a reasonable, objective, and impartial manner.

2. (a) Each Party shall maintain or institute as soon as practicable judicial, arbitral or administrative tribunals or procedures which provide, at the request of an affected service supplier, for the prompt review of, and where justified, appropriate remedies for, administrative decisions affecting trade in services. Where such procedures are not independent of the agency entrusted with the administrative decision concerned, the Party shall ensure that the procedures in fact provide for an objective and impartial review.

- (b) The provisions of paragraph 2(a) of this Article shall not be construed to require a Party to institute such tribunals or procedures where this would be inconsistent with its constitutional structure or the nature of its legal system provided, however, that in the event separate tribunals or procedures cannot be constituted, the relevant Party shall ensure that adequate remedies are available for the affected services supplier referred to in paragraph 2(a) of this Article through the ordinary judicial or quasi-judicial procedure of that Party³.

3. Where authorisation is required for the supply of a service on which a specific commitment under this

³ For greater certainty, the application of this paragraph shall be governed by the respective laws and regulations of the Parties.

Agreement has been made, the competent authorities of each Party shall:

- (a) within a reasonable period of time after the submission of an application considered complete under domestic laws and regulations, inform the applicant of the decision concerning the application;
- (b) at the request of the applicant, without undue delay, provide information concerning the status of the application, including incomplete application. In the case of an incomplete application, identify all the additional information that is required to complete the application and provide an opportunity to the applicant to remedy deficiencies within a reasonable timeframe;
- (c) if an application is terminated or denied, to the maximum extent possible, inform the applicant in writing, without undue delay, the reasons for such action. The applicant will have the possibility of resubmitting, at its discretion, a new application.

4. With the objective of ensuring that measures relating to qualification requirements and procedures, technical standards and licensing requirements do not constitute unnecessary barriers to trade in services, the Parties shall jointly review the results of the negotiations on disciplines on these measures, pursuant to paragraph 4 of Article VI of the GATS, with a view to their incorporation into this Agreement. The Parties note that such disciplines aim to ensure that such requirements are, *inter alia*:

- (a) based on objective and transparent criteria, such as competence and the ability to supply the service;

- (b) not more burdensome than necessary to ensure the quality of the service;
 - (c) in the case of licensing procedures, not in themselves a restriction on the supply of the service.
5. (a) In sectors in which a Party has undertaken specific commitments under Part III of this Agreement, pending the incorporation of the disciplines referred to in paragraph 4 of this Article, that Party shall not apply licensing and qualification requirements and technical standards that nullify or impair its obligation under this Agreement in a manner which:
- (i) does not comply with the criteria outlined in paragraphs 4(a), (b) or (c) of this Article; and
 - (ii) could not reasonably have been expected of that Party at the time the specific commitments in those sectors were made.
- (b) In determining whether a Party is in conformity with the obligation under paragraph 5(a) of this Article, account shall be taken of international standards of relevant international organisations⁴ applied by that Party.
6. In sectors where specific commitments regarding professional services are undertaken, each Party shall provide for adequate procedures to verify the competence of professionals of any other Party in accordance with provisions in paragraph 5 of this Article.

⁴ The term "relevant international organisations" refers to international bodies whose membership is open to the relevant bodies of all Parties to this Agreement.

ARTICLE 6
Recognition

1. For the purposes of fulfilment of their respective standards or criteria for the authorisation, licensing or certification of service suppliers, each Party may recognise the education or experience obtained, requirements met, or licenses or certifications granted in another Party. Such recognition, which may be achieved through harmonisation or otherwise, may be based upon an agreement or arrangement between the Parties or the relevant competent bodies or may be accorded autonomously.

2. A Party that is a party to an agreement or arrangement of the type referred to in paragraph 1 of this Article, whether existing or future, shall afford adequate opportunity for other interested Parties to negotiate their accession to such an agreement or arrangement or to negotiate comparable ones with it. Where a Party accords recognition autonomously, it shall afford adequate opportunity for any other Party to demonstrate that education, experience, licenses, or certifications obtained or requirements met in that other Party's territory should be recognised.

3. Upon request being made in writing by a Party to the other Party, the Parties shall encourage their respective professional bodies or professional regulatory authorities, in any regulated services sector of mutual interest to negotiate and conclude within 12 months or a reasonable timeframe to be mutually agreed between the professional bodies of both Parties, any arrangement for mutual recognition of education, or experience obtained, requirements met, or licenses or certifications granted in that service sector, with a view to the achievement of early outcomes. Any delay or failure by these professional bodies to reach and conclude agreement on the details of such agreements or arrangements shall not be regarded as a breach of a Party's obligations under this paragraph and shall not be subject to the Agreement on Dispute Settlement Mechanism under the Framework

Agreement (ASEAN-India DSM Agreement). Progress in this regard will be reviewed by the Parties in the course of the review of this Agreement pursuant to Article 27 (Review).

4. Where harmonisation, agreement or arrangement as provided in paragraphs 1, 2 and 3 of this Article does not exist, each Party shall leave any consideration on mutual recognition or licensing to relevant professional bodies or professional regulatory authorities in its territory in accordance with domestic laws and regulations of the host country.

5. A Party shall not accord recognition in a manner which would constitute a means of discrimination between countries in the application of its standards or criteria for the authorisation, licensing or certification of services suppliers, or a disguised restriction on trade in services.

6. The Parties agree that they shall not be responsible in any way for the settlement of disputes arising out of or under the agreements or arrangements for mutual recognition concluded by their respective professional bodies or professional regulatory authorities under the provisions of this Article and that the provisions of the ASEAN-India DSM Agreement shall not apply to disputes arising out of, or under, the provisions of such agreements or arrangements.

ARTICLE 7

Monopolies and Exclusive Service Suppliers

1. Each Party shall ensure that any monopoly supplier of a service in its territory does not, in the supply of the monopoly service in the relevant market, act in a manner inconsistent with that Party's obligations under specific commitments.

2. Where a Party's monopoly supplier competes, either directly or through an affiliated company, in the supply of a

service outside the scope of its monopoly rights and which is subject to that Party's specific commitments, the Party shall ensure that such a supplier does not abuse its monopoly position to act in its territory in a manner inconsistent with such commitments.

3. If any Party has reason to believe that a monopoly supplier of a service of any other Party is acting in a manner inconsistent with paragraphs 1 or 2 of this Article, that Party may request the Party establishing, maintaining or authorising such supplier to provide specific information concerning the relevant operations.

4. The provisions of this Article shall also apply to cases of exclusive service suppliers, where a Party, formally or in effect,

- (a) authorises or establishes a small number of service suppliers; and
- (b) substantially prevents competition among those suppliers in its territory.

**ARTICLE 8
Business Practices**

1. The Parties recognise that certain business practices of services suppliers, other than those falling under Article 7 (Monopolies and Exclusive Service Suppliers), may restrain competition and thereby restrict trade in services.

2. Each Party shall, at the request of any other Party, enter into consultations with a view to eliminating practices referred to in paragraph 1 of this Article. The Party addressed shall accord full and sympathetic consideration to such a request and shall cooperate through the supply of publicly available non-confidential information of relevance to the matter in question. The Party addressed shall also

provide other information available to the requesting Party, subject to its domestic law and to the conclusion of satisfactory agreement concerning the safeguarding of its confidentiality by the requesting Party.

**ARTICLE 9
Safeguards**

1. The Parties note the multilateral negotiations pursuant to Article X of the GATS on the question of emergency safeguard measures based on the principle of non-discrimination. Upon the conclusion of such multilateral negotiations, the Parties shall conduct a review for the purpose of discussing appropriate amendments to this Agreement so as to incorporate the results of such multilateral negotiations. Until such a time, no Party shall take safeguard actions against services and service suppliers of the other Party or Parties, except in accordance with the procedure as detailed in paragraph 2 of this Article.

2. In the event that the implementation of this Agreement causes substantial adverse impact to a service sector of a Party before the conclusion of the multilateral negotiations referred to in paragraph 1 of this Article, the affected Party may request for consultations with the other Party or Parties for the purposes of discussing any safeguard measures with respect to the affected service sector. Any measure taken pursuant to this paragraph, including the duration for which the measure shall apply, shall be mutually agreed by the Parties concerned, shall be applicable based on the principle of non-discrimination, and shall be limited to the specific service sector. The Parties concerned shall take into account the circumstances of the particular case and give sympathetic consideration to the Party seeking to take a measure.

ARTICLE 10
Payments and Transfers

1. Except under the circumstances envisaged in Article 11 (Restrictions to Safeguard the Balance of Payments), a Party shall not apply restrictions on international transfers and payments for current transactions relating to its specific commitments.

2. Nothing in this Agreement shall affect the rights and obligations of any Party who is a member of the International Monetary Fund under the Articles of Agreement of the Fund, including the use of exchange actions which are in conformity with the Articles of Agreement of the Fund, provided that a Party shall not impose restrictions on any capital transactions inconsistently with its specific commitments regarding such transactions, except under Article 11 (Restrictions to Safeguard the Balance of Payments) or at the request of the Fund.

ARTICLE 11
Restrictions to Safeguard the Balance of Payments

Where a Party is in serious balance of payments and external financial difficulties or threat thereof, it may adopt or maintain restrictions on trade in services in accordance with paragraphs 1, 2, and 3 of Article XII of the GATS.

ARTICLE 12
General Exceptions

Subject to the requirement that such measures are not applied in a manner which would constitute a means of arbitrary or unjustifiable discrimination between Parties where like conditions prevail, or a disguised restriction on trade in services, nothing in this Agreement shall be

construed to prevent the adoption or enforcement by any Party of measures:

- (a) necessary to protect public morals or to maintain public order;⁵
- (b) necessary to protect human, animal or plant life or health;
- (c) necessary to secure compliance with laws or regulations which are not inconsistent with the provisions of this Agreement including those relating to:
 - (i) the prevention of deceptive and fraudulent practices or to deal with the effects of a default on services contracts;
 - (ii) the protection of the privacy of individuals in relation to the processing and dissemination of personal data and the protection of confidentiality of individual records and accounts;
 - (iii) safety;
- (d) inconsistent with Article 18 (National Treatment), provided that the difference in treatment is aimed at ensuring the equitable or effective⁶ imposition

⁵ The public order exception may be invoked only where a genuine and sufficiently serious threat is posed to one of the fundamental interests of society.

⁶ Measures that are aimed at ensuring the equitable or effective imposition or collection of direct taxes include measures taken by a Party under its taxation system which:

- (i) apply to non-resident service suppliers in recognition of the fact that the tax obligation of non-residents is determined with respect to taxable items sourced or located in the Party's territory; or
- (ii) apply to non-residents in order to ensure the imposition or collection of taxes in the Party's territory; or
- (iii) apply to non-residents or residents in order to prevent the avoidance or evasion of taxes, including compliance measures; or
- (iv) apply to consumers of services supplied in or from the territory of another Party in order to ensure the imposition or collection of taxes on such consumers derived from sources in the Party's territory; or

or collection of direct taxes in respect of services or service suppliers of other Parties;

- (e) resulting in difference in treatment provided that the difference in treatment is the result of an agreement on the avoidance of double taxation or provisions on the avoidance of double taxation in any other international agreement or arrangement by which the Party is bound.

ARTICLE 13
Security Exceptions

1. Nothing in this Agreement shall be construed:
 - (a) to require any Party to furnish any information, the disclosure of which it considers contrary to its essential security interests; or
 - (b) to prevent any Party from taking any action which it considers necessary for the protection of its essential security interests, including but not limited to:
 - (i) action relating to fissionable and fusionable materials or the materials from which they are derived;
 - (ii) action relating to the traffic in arms, ammunition and implements of war and to such traffic in other goods and materials as

(v) distinguish service suppliers subject to tax on worldwide taxable items from other service suppliers, in recognition of the difference in the nature of the tax base between them; or

(vi) determine, allocate or apportion income, profit, gain, loss, deduction or credit of resident persons or branches, or between related persons or branches of the same person, in order to safeguard the Party's tax base.

Tax terms or concepts in subparagraph (d) of this Article and in this footnote are determined according to tax definitions and concepts, or equivalent or similar definitions and concepts, under the domestic law of the Party taking the measure.

is carried on directly or indirectly for the purpose of supplying a military establishment;

(iii) action taken so as to protect critical public infrastructures including communication, power and water infrastructures from deliberate attempts intended to disable or degrade such infrastructure;

(iv) action taken in time of war or other emergency in domestic or international relations; or

(c) to prevent any Party from taking any action in pursuance of its obligations under the United Nations Charter for the maintenance of international peace and security.

2. Each Party shall inform the other Parties to the fullest extent possible of measures taken under paragraphs 1(b) and 1(c) of this Article and of their termination.

3. Nothing in this Agreement shall be construed to require a Party to accord the benefits of this Agreement to a service supplier of another Party where a Party adopts or maintains measures in any legislation or regulation which it considers necessary for the protection of its essential security interest with respect to a non-Party or a service supplier of a non-Party that would be violated or circumvented if the benefits of this Agreement were accorded to such service supplier.

**ARTICLE 14
Subsidies**

1. Except where provided in this Article, this Agreement shall not apply to subsidies or grants provided by a Party, or to any conditions attached to the receipt or continued receipt

of such subsidies or grants, whether or not such subsidies or grants are offered exclusively to domestic services, service consumers, or service suppliers. If such subsidies or grants significantly affect trade in services committed under this Agreement, any Party may request for consultations with a view to an amicable resolution of this matter.

2. Pursuant to this Agreement, the Parties shall:

(a) on request, provide information on subsidies related to trade in services committed under this Agreement to any requesting Party; and

(b) review the treatment of subsidies when relevant disciplines are developed by the WTO.

3. The provisions of the ASEAN-India DSM Agreement shall not apply to any request made or consultation held under the provisions of this Article or to any dispute that may arise between the Parties under the provisions of this Article.

**ARTICLE 15
Cooperation**

The Parties shall strengthen cooperation efforts in services sectors, including sectors which are not covered by existing cooperation arrangements. The Parties shall discuss and mutually agree on the sectors for cooperation and develop cooperation programmes in these sectors in order to improve their domestic capacities, efficiencies and competitiveness.

ARTICLE 16
Increasing Participation of Cambodia, Lao PDR,
Myanmar and Viet Nam

1. The increasing participation of Cambodia, Lao PDR, Myanmar, and Viet Nam in this Agreement shall be facilitated through negotiated specific commitments, relating to:

- (a) the strengthening of their domestic services capacity and its efficiency and competitiveness, *inter alia*, through access to technology on a commercial basis;
- (b) the improvement of their access to distribution channels and information networks on a commercial basis; and
- (c) the liberalisation of market access in sectors and modes of supply of export interest to them.

2. Appropriate flexibility shall be accorded to Cambodia, Lao PDR, Myanmar, and Viet Nam for progressive liberalisation in terms of specific commitments undertaken in line with their respective stage of development.

PART III: SPECIFIC COMMITMENTS

ARTICLE 17
Market Access

1. With respect to market access through the modes of supply identified in paragraph (aa) of Article 2 (Definitions) of this Agreement, a Party shall accord services and service suppliers of any other Party treatment no less favourable than that provided for under the terms, limitations and conditions agreed and specified in its Schedule.⁷

⁷ If a Party undertakes a market-access commitment in relation to the supply of a service through the mode of supply referred to in paragraph (aa)(i) of Article 2

2. In sectors where market access commitments are undertaken, the measures which a Party shall not maintain or adopt either on the basis of a regional subdivision or on the basis of its entire territory, unless otherwise specified in its Schedule, are defined as:

- (a) limitations on the number of service suppliers whether in the form of numerical quotas, monopolies, exclusive service suppliers or the requirements of an economic needs test;
- (b) limitations on the total value of service transactions or assets in the form of numerical quotas or the requirement of an economic needs test;
- (c) limitations on the total number of service operations or on the total quantity of service output expressed in terms of designated numerical units in the form of quotas or the requirement of an economic needs test;⁸
- (d) limitations on the total number of natural persons that may be employed in a particular service sector or that a service supplier may employ and who are necessary for, and directly related to, the supply of a specific service in the form of numerical quotas or the requirement of an economic needs test;

(Definitions) of this Agreement and if the cross-border movement of capital is an essential part of the service itself, that Party is thereby committed to allow such movement of capital. If a Party undertakes a market-access commitment in relation to the supply of a service through the mode of supply referred to in paragraph (aa)(iii) of Article 2 (Definitions) of this Agreement, it is thereby committed to allow related transfers of capital into its territory.

⁸ Paragraph 2(c) of this Article does not cover measures of a Party which limit inputs for the supply of services.

- (e) measures which restrict or require specific types of legal entity or joint venture through which a service supplier may supply a service; and
- (f) limitations on the participation of foreign capital in terms of maximum percentage limit on foreign shareholding or the total value of individual or aggregate foreign investment.

ARTICLE 18
National Treatment

1. In the sectors inscribed in its Schedule, and subject to any conditions and qualifications set out therein, each Party shall accord to services and service suppliers of any other Party, in respect of all measures affecting the supply of services, treatment no less favourable than that it accords to its own like services and service suppliers⁹.

2. A Party may meet the requirement of paragraph 1 of this Article by according to services and service suppliers of any other Party, either formally identical treatment or formally different treatment to that it accords to its own like services and service suppliers.

3. Formally identical or formally different treatment shall be considered to be less favourable if it modifies the conditions of competition in favour of services or service suppliers of the Party compared to like services or service suppliers of any other Party.

ARTICLE 19
Additional Commitments

⁹ Specific commitments assumed under this Article shall not be construed to require any Party to compensate for any inherent competitive disadvantages which result from the foreign character of the relevant services or service suppliers.

The Parties may negotiate commitments with respect to measures affecting trade in services not subject to scheduling under Article 17 (Market Access) and Article 18 (National Treatment), including those regarding qualifications, standards or licensing matters. Such commitments shall be inscribed in a Party's Schedule.

ARTICLE 20

Schedules of Specific Commitments

1. Each Party shall set out in a schedule the specific commitments it undertakes under Article 17 (Market Access), Article 18 (National Treatment), and Article 19 (Additional Commitments). With respect to sectors where such commitments are undertaken, each Schedule shall specify:

- (a) the sectors in which such commitments are undertaken;
- (b) terms, limitations and conditions on market access;
- (c) conditions and qualifications on national treatment;
- (d) undertakings relating to additional commitments; and
- (e) where appropriate the timeframe for implementation of such commitments.

2. Measures inconsistent with both Articles 17 (Market Access) and 18 (National Treatment) shall be inscribed in the column relating to Article 17 (Market Access). In this case the inscription will be considered to provide a condition or qualification to Article 18 (National Treatment) as well.

3. Where commitments are undertaken on the movement of natural persons, they shall include any one or more of the categories of natural persons as defined in Annex on Movement of Natural Persons subject to paragraph 1 of this Article.

4. The Parties' schedules of specific commitments shall be annexed to this Agreement upon completion of the negotiations and shall form an integral part thereof.

ARTICLE 21

Application and Extension of Commitments

1. India shall make a single schedule of specific commitments under Article 20 (Schedules of Specific Commitments) and shall apply this Schedule to Brunei Darussalam, Cambodia, Lao PDR, Malaysia, Myanmar, Singapore, Thailand and Viet Nam, and separate individual schedules of specific commitments to Indonesia and the Philippines, respectively.

2. Each ASEAN Member State shall make its individual schedule of specific commitments under Article 20 (Schedules of Specific Commitments) and shall apply this Schedule to India and the rest of the ASEAN Member States.

ARTICLE 22

Modification of Schedules

1. A Party may modify or withdraw any commitment in its Schedule, at any time after three years from the date on which that commitment has entered into force provided that:

- (a) it notifies the Joint Committee on Services of its intention to modify or withdraw a commitment no later than three months before the intended date of implementation of the modification or withdrawal; and
- (b) it enters into negotiations with any affected Party to agree to the necessary compensatory adjustment.

2. In achieving a compensatory adjustment, Parties shall ensure that the general level of mutually advantageous commitment is not less favourable to trade than provided for in the Schedules prior to such negotiations.
3. Any compensatory adjustment pursuant to this Article shall be accorded on a non-discriminatory basis to all Parties.
4. If the Parties concerned are unable to reach an agreement on the compensatory adjustment, the matter shall be resolved under the ASEAN-India DSM Agreement. The modifying Party may not modify or withdraw its commitment until it has made compensatory adjustments in conformity with the findings of the arbitration.
5. If the modifying Party implements its proposed modification or withdrawal and does not comply with the findings of the arbitration, any Party that participated in the arbitration may modify or withdraw substantially equivalent benefits in conformity with those findings. Notwithstanding Article 21 (Application and Extension of Commitments), such a modification or withdrawal may be implemented solely with respect to the modifying Party.

PART IV: OTHER PROVISIONS

ARTICLE 23

Relation to Other Agreements

1. Each Party reaffirms its rights and obligations vis-à-vis another Party under the WTO Agreement and other agreements to which these Parties are party.
2. Nothing in this Agreement shall be construed to derogate from any right or obligation of a Party under the WTO Agreement and other agreements to which these Parties are party.

3. In the event of any inconsistency between this Agreement and any other agreement to which two or more Parties are party, such Parties shall immediately consult with a view to finding a mutually satisfactory solution.

4. Nothing in this Agreement shall prevent any individual ASEAN Member State from entering into any agreement with any one or more ASEAN Member State and/or India.

5. This Agreement shall not apply to any agreement among ASEAN Member States or to any agreement between any ASEAN Member State and India unless otherwise agreed by the parties to that agreement.

ARTICLE 24
Annexes and Future Legal Instruments

1. The Annexes shall form an integral part of this Agreement.

2. The Parties may adopt legal instruments in the future pursuant to the provisions of this Agreement, including those proposed to them by the Joint Committee on Services. Upon their respective entry into force, such instruments shall form an integral part of this Agreement.

ARTICLE 25
Contact Point

1. Each Party shall designate a contact point to facilitate communications between the Parties on any matter covered by this Agreement, including the exchange of information relevant to the implementation and operation of this Agreement.

2. At the request of any Party, the contact point of the requested Party shall identify the office or official responsible for the matter and assist in facilitating communication with the requesting Party.

ARTICLE 26
Joint Committee on Services

1. A Joint Committee on Services shall be established under this Agreement within one year upon entry into force of this Agreement.

2. The functions of the Joint Committee on Services shall be to:

- (a) review the implementation and operation of this Agreement;
- (b) submit a report to the Parties on the implementation and operation of this Agreement;
- (c) consider and recommend to the Parties any amendments to this Agreement;
- (d) supervise and coordinate the work of all Sub-Committees established under this Agreement; and
- (e) carry out other functions as may be agreed by the Parties.

3. The Joint Committee on Services:

- (a) shall be composed of representatives of the Parties; and
- (b) may establish Sub-Committees and delegate its responsibilities thereto.

ARTICLE 27 Review

The Joint Committee on Services shall meet within one year from the date of entry into force of this Agreement to review the implementation and operation of this Agreement or as mutually agreed by the Parties. Thereafter, biennially or otherwise as appropriate the Joint Committee on Services shall review this Agreement, including for the purpose of progressively liberalising trade in services as well as developing disciplines and negotiating subsequent packages of commitments as may be agreed, with a view to facilitate the elimination of substantially all remaining discriminations between the Parties with regard to trade in services covered under this Agreement, including the Annex on Movement of Natural Persons.

ARTICLE 28 Miscellaneous Provisions

1. The GATS Annexes, namely: Annex on Movement of Natural Persons Supplying Services, Annex on Air Transport Services, Annex on Financial Services, and Annex on Telecommunications shall apply to this Agreement, *mutatis mutandis*.
2. This Agreement shall include (a) the Annexes including the Annex on Movement of Natural Persons agreed under this Agreement and the contents therein which shall form an integral part of this Agreement, and (b) all future legal instruments agreed pursuant to this Agreement.
3. Except as otherwise provided in this Agreement, this Agreement or any action taken under it shall not affect or nullify the rights and obligations of a Party under existing agreements to which it is a party.

**ARTICLE 29
Amendments**

This Agreement may be amended by agreement in writing by the Parties and such amendments shall enter into force on such date or dates as may be agreed by the Parties.

**ARTICLE 30
Dispute Settlement**

Unless otherwise provided in this Agreement, any dispute concerning the interpretation, implementation, or application of this Agreement shall be resolved through the procedures and mechanisms as set out in the ASEAN-India DSM Agreement.

**ARTICLE 31
Denial of Benefits**

A Party may deny the benefits of this Agreement:

- (a) to the supply of a service, if it establishes that the service is supplied from or in the territory of a non-Party;
- (b) in the case of the supply of a maritime transport service, if it establishes that the service is supplied:
 - (i) by a vessel registered under the laws of a non-Party; and
 - (ii) by a person of a non-Party which operates and/or uses the vessel in whole or in part;

- (c) to a service supplier of another Party where a Party establishes that:
 - (i) where such service supplier is a natural person, such natural person is not a “natural person of another Party” as defined under this Agreement; and
 - (ii) where such service supplier is a juridical person, such person is not a “juridical person of another Party” as defined under this Agreement.

ARTICLE 32
Entry into Force

1. Each Party shall notify the other Party in writing upon completion of its internal requirements¹⁰ necessary for entry into force of this Agreement. This Agreement shall enter into force on 1 July 2015 for any Party that has made such notifications provided that India and at least four (4) ASEAN Member States have made such notifications by that date.

2. If this Agreement does not enter into force on 1 July 2015 it shall enter into force, for any Party that has made the notification referred to in Paragraph 1 of this Article, sixty (60) days after the date by which India and at least four (4) ASEAN Member States have made the notifications referred to in Paragraph 1 of this Article.

3. After the entry into force of this Agreement pursuant to Paragraph 1 or 2 of this Article, this Agreement shall enter into force for any Party sixty (60) days after the date of its notification referred to in Paragraph 1 of this Article.

¹⁰ For greater certainty, the term “*internal requirements*” may include obtaining governmental approval or parliamentary approval in accordance with domestic law.

ARTICLE 33
Depositary

For the ASEAN Member States, this Agreement shall be deposited with the Secretary-General of ASEAN, who shall promptly furnish a certified copy thereof, to each ASEAN Member State.

ARTICLE 34
Withdrawal and Termination

1. Any Party may withdraw from this Agreement by giving 12 months advance notice in writing to the other Parties.
2. This Agreement shall terminate if, pursuant to paragraph 1:
 - (a) India withdraws; or
 - (b) this Agreement is in force for less than four ASEAN Member States.
3. The other Parties may request in writing consultations concerning any matter that would arise from the withdrawal within 60 days after the date of receipt of the notice in paragraph 1 of this Article. The requested Party shall enter into consultations in good faith upon receipt of the request.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned being duly authorised by their respective Governments, have signed the Agreement on Trade in Services under the Framework Agreement on Comprehensive Economic Cooperation between the Association of the Southeast Asian Nations and the Republic of India.

DONE at Nay Pyi Taw, Myanmar this Thirteenth
day of November in the year Two Thousand and Fourteenth

in two original copies in the English Language.

For Brunei Darussalam:

LIM JOCK SENG
Second Minister of Foreign Affairs
and Trade

For the Republic of India:

NIRMALA SITHARAMAN
Minister of State for Commerce
and Industry

For the Kingdom of Cambodia:

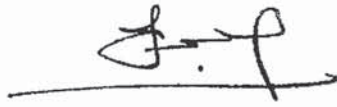
SUN CHANTHOL
Senior Minister and Minister of
Commerce

For the Republic of Indonesia:

MUHAMMAD LUTFI
Minister of Trade

For the Lao People's Democratic Republic:

KHEMMANI PHOLSENA
Minister of Industry and Commerce

For Malaysia:

MUSTAPA MOHAMED
Minister of International Trade and Industry

For the Republic of the Union of Myanmar:

KAN ZAW
Union Minister for National Planning and Economic Development

For the Republic of the Philippines:

GREGORY L. DOMINGO
Secretary of Trade and Industry

For the Republic of Singapore:

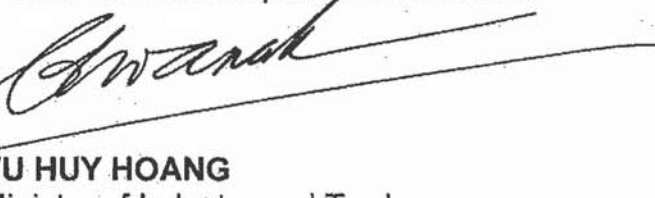
LIM HNG KIANG
Minister for Trade and Industry

For the Kingdom of Thailand:

CHUTIMA BUNYAPRAPHASARA
Permanent Secretary
Acting for the Minister of Commerce

For the Socialist Republic of Viet Nam:

VU HUY HOANG
Minister of Industry and Trade

Annex on Movement of Natural Persons

For the purposes of this Agreement:

- (a) **Business Visitor** means a natural person seeking to enter the territory of another Party temporarily, whose remuneration is derived outside that other Party:
 - (i) for negotiating sale of goods or supply of services on behalf of a service supplier of a Party where such negotiations do not involve making direct sales to the general public and the representative of the service supplier is not involved in supplying services directly; or
 - (ii) as an employee of a juridical person who is a manager, an executive or a specialist (as defined in paragraphs (c)(i), (c)(ii) and (c)(iii) of this Annex) for the purpose of establishing an investment or setting up a commercial presence for the juridical person in the territory of another Party; or
 - (iii) for the purpose of establishing an investment or setting up a commercial presence; or
 - (iv) for the purpose of participating in business negotiations or business meetings.
- (b) **Contractual Service Supplier**¹¹ means an employee of a juridical person of a Party which

¹¹ For greater certainty, in the case of the Philippines, Contractual Service Supplier covers this definition, and also (a) is either an executive, manager, or specialist as may be specified in the schedule of commitments, and (b) has been an employee of

does not have commercial presence in another Party where the services will be provided, who:

- (i) enters the territory of that other Party temporarily in order to perform a service pursuant to a contract(s) between the employer and a service consumer(s)¹² in the territory of that other Party;
 - (ii) receives remuneration from his or her employer; and
 - (iii) must possess the appropriate educational and other qualifications relevant to the service to be provided and has obtained, wherever necessary, registration with the relevant professional body.
- (c) **Intra-Corporate Transferee (ICT)** refers to an employee of a juridical person of a Party as defined in this Agreement who is transferred temporarily for the supply of a service through commercial presence in the territory of another Party, and has been an employee of that juridical person for a period as may be specified in the schedule of commitments, and who is:
- (i) an **Executive**: a natural person within the organisation who primarily directs the management of the organisation and exercises wide latitude in decision making and receives only general supervision or direction from higher level executives, the board of directors, or stockholders of the business. Executives would not directly

the juridical person for a period as specified in the schedule of commitments of each Party preceding the date of the application for entry or temporary stay.

¹² In the case of Indonesia, Thailand and Viet Nam, the service consumer(s) have to be juridical person(s).

perform tasks necessary for the provision of the service to the extent that this does not prevent the Executive, in the course of executing his duties as described above, from performing such tasks as may be necessary for the provision of the service;

- (ii) a **Manager**: a natural person within the organisation who primarily directs the organisation/department/ subdivision and exercises supervisory and control function over other supervisory, managerial or professional staff; does not include first line supervisors unless employees supervised are professionals, nor does it include employees who directly perform tasks necessary for the provision of the service provided that this does not prevent the Manager, in the course of executing his duties as described above, from performing tasks as may be necessary for the provision of the service; or
- (iii) a **Specialist**: a natural person within the organisation who possesses knowledge at an advanced level of expertise essential to the establishment/provision of the service and/or possesses relevant knowledge of the organisation's service, research equipment, techniques or management. A specialist may include, but is not limited to, members of a licensed profession.